

Έλεγχος Συμπύεσης Περιθωρίου

Μεθοδολογικό Πλαίσιο

Αύγουστος 2020

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	2
2. Ορισμός της Αξιολόγησης Ελέγχου Συμπύεσης Περιθωρίου.....	4
3. Μεθοδολογικό πλαίσιο για την αξιολόγηση των πρακτικών συμπύεσης περιθωρίου	6
3.1. Ορισμός του Παρόχου Αναφοράς	7
3.2. Σχετικές Αγορές	11
3.3. Ορισμός και Τρόπος Εξέτασης Σχετικών Προϊόντων Λιανικής.....	14
3.4. Επίπεδο Συγκέντρωσης.....	28
3.5. Κοστολογικό Πρότυπο	30
3.6. Σχετικά Κατάκτη Κόστη	32
3.7. Γεωγραφικό Πεδίο Εφαρμογής.....	37
3.8. Εύλογο Περιθώριο	39
3.9. Χρονική μοντελοποίηση κόστους.....	42
4. Περίληψη των μεθοδολογικών κατευθυντήριων γραμμών για τον έλεγχο συμπύεσης περιθωρίου	45
Παράρτημα.Α Παραπομπές.....	47

1. Εισαγωγή

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες αποφάσεις σχετικά με τις αγορές 3α και 3β, ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ έχει «υποχρέωση να μην προβαίνει σε συμπίεση περιθωρίου κατά την παροχή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αγορά Χονδρικής Τοπικής Πρόσβασης σε σταθερή θέση» (Απόφαση ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07¹ - παράγραφος 4.8) και «υποχρέωση να μην προβαίνει σε συμπίεση περιθωρίου κατά την παροχή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αγορά Χονδρικής Κεντρικής Πρόσβασης σε σταθερή θέση για προϊόντα μαζικής κατανάλωσης» (Απόφαση ΑΠ ΕΕΤΤ 792/09² - παράγραφος 4.7).

Έχοντας παρακολουθήσει συνεχώς την ύπαρξη τέτοιων πρακτικών στις αγορές σταθερής ευρυζωνικότητας σε εκ των προτέρων βάση τα τελευταία χρόνια, με βάση τις μεθοδολογικές κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν το 2010, η ΕΕΤΤ συμπέρανε ότι είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί ένα νέο μεθοδολογικό πλαίσιο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου προκειμένου να:

- ▶ Εξασφαλισθεί συμμόρφωση με τις οδηγίες που παρέχονται στη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις «συνεκτικές υποχρεώσεις αμεροληψίας και μεθόδους υπολογισμού του κόστους για την προαγωγή του ανταγωνισμού και τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος στην ευρυζωνικότητα»³.
- ▶ Ληφθεί υπόψη η τεχνολογική εξέλιξη των σταθερών δικτύων στην Ελλάδα, από TDM δίκτυα χαλκού σε δίκτυα IP FTTH.

Το παρόν κείμενο αποτελεί το μεθοδολογικό πλαίσιο για την αξιολόγηση της ύπαρξης πρακτικών συμπίεσης περιθωρίου στις αγορές 3α και 3β. Παρέχει ένα γενικό ορισμό του τι πρέπει να θεωρηθεί ως κατάσταση συμπίεσης περιθωρίου (ενότητα 2), το μεθοδολογικό πλαίσιο για την αξιολόγηση των πρακτικών συμπίεσης περιθωρίου (ενότητα 3), καθώς και περίληψη των μεθοδολογικών κατευθυντήριων γραμμών που

¹ «Απόφαση 792/07 Ορισμός Εθνικής αγοράς χονδρικής τοπικής πρόσβασης σε σταθερή θέση, καθορισμός επιχειρήσεων με σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά και υποχρεώσεις αυτών (4^{ος} Κύκλος Ανάλυσης)», ΕΕΤΤ, Δεκέμβριος 2016. Πηγή:

https://www.eett.gr/opencms/export/sites/default/admin/downloads/telec/apofaseis_eett/kanonistikes_apofaseis_eett/AP792-007.pdf

² «Απόφαση 792/09 Ορισμός Εθνικής Αγοράς Χονδρικής Κεντρικής Πρόσβασης σε σταθερή θέση για προϊόντα μαζικής κατανάλωσης, Καθορισμός Επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην εν λόγω Αγορά και Υποχρεώσεις αυτών (4^{ος} Κύκλος Ανάλυσης)», ΕΕΤΤ, Δεκέμβριος 2016. Πηγή:

https://www.eett.gr/opencms/export/sites/default/admin/downloads/telec/apofaseis_eett/kanonistikes_apofaseis_eett/AP792-009.pdf

³ «Σύσταση της Επιτροπής της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με συνεκτικές υποχρεώσεις αμεροληψίας και μεθόδους υπολογισμού του κόστους για την προαγωγή του ανταγωνισμού και τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος στην ευρυζωνικότητα (2013/466/ΕΕ)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σεπτέμβριος 2013. Πηγή: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:32013H0466>

παρουσιάζονται στο παρόν κείμενο (ενότητα 4). Επιπλέον, περιλαμβάνει ένα Παράρτημα.Α με τις πηγές αναφοράς που λήφθηκαν υπόψη κατά τη δημιουργία αυτού του κειμένου.

2. Ορισμός της Αξιολόγησης Ελέγχου Συμπίεσης Περιθωρίου

Σύμφωνα με τον ορισμό της ομάδας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών (European Regulators Group – ERG), «η συμπίεση περιθωρίου (γνωστή και ως συμπίεση τιμών) είναι μια κατάσταση όπου μια καθετοποιημένη επιχείρηση με ισχύ στην αγορά σε μια βασική ανάντη αγορά, προμηθεύει ανταγωνίστριες επιχειρήσεις σε σχετιζόμενες κατάντη αγορές και καθορίζει τιμές της εισροής και της κατάντη υπηρεσίας κατά τρόπο που καθιστά μη κερδοφόρες τις δραστηριότητες των ανταγωνιστών της στην αγορά λιανικής»⁴. Σε μια κατάσταση συμπίεσης περιθωρίου, οι ανταγωνιστές δεν είναι σε θέση να αναπαράγουν επικερδώς τις τιμές λιανικής του φορέα εκμετάλλευσης με σημαντική ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ).

Συγκεκριμένα, η συμπίεση περιθωρίου πραγματοποιείται όταν τα προϊόντα λιανικής του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ στην ανάντη αγορά δεν μπορούν να αναπαραχθούν οικονομικώς από έναν αποτελεσματικό ανταγωνιστή (εφεξής «εναλλακτικός πάροχος» ή «ΕΠ» - OLO στα Αγγλικά) στην κατάντη αγορά βάσει των ανάντη εισροών του παρόχου με ΣΙΑ, επειδή οι τιμές χονδρικής και οι λιανικές τιμές που ορίζει ο πάροχος με ΣΙΑ δεν επιτρέπουν επαρκές περιθώριο.

Σε μαθηματικούς όρους, μία κατάσταση συμπίεσης περιθωρίου υφίσταται όταν ισχύει η ακόλουθη συνθήκη:

$$\text{Λιανικές Τιμές (ΣΙΑ)} < \text{Κόστη Χονδρικής (ΕΠ)}^5 + \text{Κατάντη Κόστη (ΕΠ)}^6$$

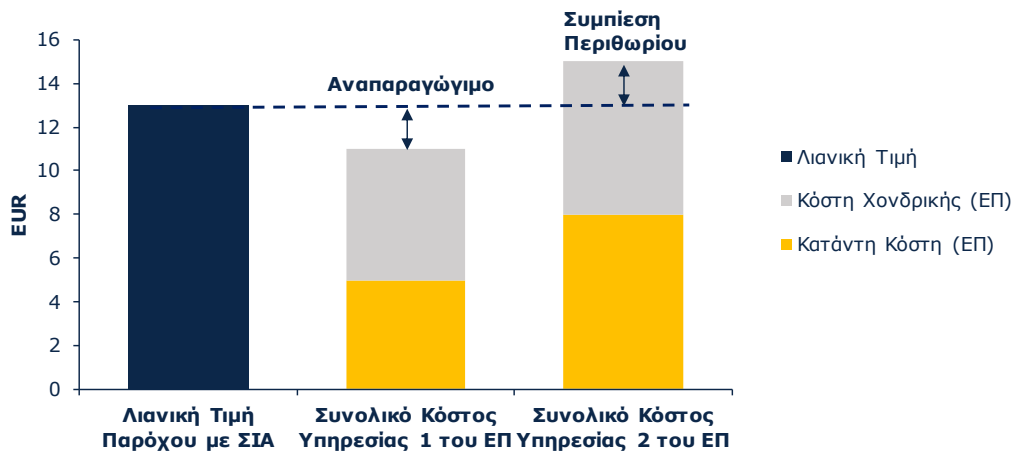
Το ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζει γραφικά την ύπαρξη (ή μη) πρακτικών συμπίεσης τιμών:

⁴“Έκθεση για τη συζήτηση σχετικά με την εφαρμογή δοκιμών συμπίεσης περιθωρίων σε δέσμες”, ERG, Μάρτιος 2009. Πηγή:

https://bereg.europa.eu/doc/publications/2009/erg_09_07_report_on_the_discussion_of_the_application_of_margin_squeeze_tests_to_bundles.pdf

⁵ Τα κόστη χονδρικής ορίζονται σύμφωνα με της Προσφορές Αναφοράς Χονδρικής που δημοσιεύονται από τον πάροχο με ΣΙΑ.

⁶ Τα κατάντη κόστη περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, κόστη δικτύου και κόστη λιανικής.

Διάγραμμα 2.1: Απεικόνιση κατάστασης συμπίεσης περιθωρίου [Πηγή: Axon Consulting]

3. Μεθοδολογικό πλαίσιο για την αξιολόγηση των πρακτικών συμπίεσης περιθωρίου

Η αξιολόγηση πρακτικών συμπίεσης τιμών απαιτεί τον καθορισμό ενός πλήρους μεθοδολογικού πλαισίου. Οι πιο σημαντικοί μεθοδολογικοί παράγοντες που πρέπει να ορισθούν παρατίθενται κατωτέρω και περιγράφονται στις παραγράφους που ακολουθούν:

- ▶ Ορισμός του Παρόχου Αναφοράς
- ▶ Σχετικές Αγορές
- ▶ Ορισμός και Τρόπος Εξέτασης Σχετικών Προϊόντων Λιανικής
- ▶ Επίπεδο Συγκέντρωσης
- ▶ Κοστολογικό Πρότυπο
- ▶ Σχετικά Κατάντη Κόστη
- ▶ Γεωγραφικό Πεδίο Εφαρμογής
- ▶ Εύλογο Περιθώριο
- ▶ Χρονική μοντελοποίηση κόστους

Όλα τα δεδομένα και οι αναλύσεις που παρέχονται από τον φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ ως αποτέλεσμα των μεθοδολογικών κατευθυντήριων γραμμών που αναλύονται στις επόμενες παραγράφους, θα υπόκεινται σε έλεγχο και επικύρωση από την ΕΕΤΤ. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν ελλείψεις ή κενά από την ΕΕΤΤ, μπορεί να απαιτηθεί από το φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ να παράσχει οποιεσδήποτε προσαρμογές ή / και διευκρινίσεις. Το αίτημα αυτό πρέπει να ικανοποιείται καλόπιστα από τον φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, και με πλήρη συμμόρφωση με τις κανονιστικές του υποχρεώσεις.

3.1. Ορισμός του Παρόχου Αναφοράς

Εισαγωγή

Μία από τις βασικές μεθοδολογικές επιλογές στην ανάπτυξη ενός μοντέλου ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου (PSM) αφορά στον ορισμό της κλίμακας παραγωγής του παρόχου αναφοράς που θα χρησιμοποιηθεί για να αξιολογηθεί η οικονομική αναπαραγωγιμότητα των οικονομικών προγραμμάτων λιανικής του παρόχου με ΣΙΑ. Αυτή η μεθοδολογική επιλογή θα έχει άμεσο αντίκτυπο στα κόστη δικτύου και λιανικής (όσο υψηλότερη είναι η κλίμακα του παρόχου αναφοράς, τόσο χαμηλότερα θα είναι τα μοναδιαία κόστη δικτύου και λιανικής και αντίστροφα).

Στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο, υπάρχουν δύο κύριες εναλλακτικές λύσεις που είναι αποδεκτές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή («ΕΕ») και τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές («ΕΡΑ»):

1. **Ισοδύναμα αποδοτικός πάροχος («ΕΕΟ»)**. Ο πάροχος αναφοράς έχει την ίδια κλίμακα με τον πάροχο με ΣΙΑ, το οποίο συνεπάγεται ότι τα κόστη δικτύου και λιανικής μπορούν να εξαχθούν απευθείας από τους λογαριασμούς κανονιστικών διατάξεων του παρόχου με ΣΙΑ. Η προσέγγιση αυτή αξιολογεί κατά πόσο ένας εναλλακτικός πάροχος τόσο αποδοτικός όσο ο πάροχος με ΣΙΑ και με την ίδια κλίμακα παραγωγής θα ήταν σε θέση να προσφέρει επικερδώς τις λιανικές τιμές του τελευταίου.
2. **Προσαρμοσμένος ισοδύναμα αποδοτικός πάροχος («Adjusted ΕΕΟ»)**: Αυτή η προσέγγιση προσαρμόζει τα κόστη του ΕΕΟ για να εκφράσει τα πλεονεκτήματα κόστους που μπορεί να έχει ο πάροχος με ΣΙΑ σε σύγκριση με τους εναλλακτικούς παρόχους.

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Στη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2013 αναφέρεται ότι «*Το κατάντη κόστος υπολογίζεται βάσει του κόστους των κατάντη επιχειρήσεων του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ (δοκιμή ΕΕΟ). [...] Όταν οι εξαιρετικά χαμηλοί όγκοι γραμμών και η περιορισμένη γεωγραφική τους επέκταση σε σύγκριση με το δίκτυο NGA του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ αποδεικνύουν ότι οι αντικειμενικές οικονομικές συνθήκες δεν ευνοούν την απόκτηση κλίμακας από τους εναλλακτικούς φορείς εκμετάλλευσης, οι ΕΡΑ μπορούν να προβαίνουν σε προσαρμογές στην κλίμακα του κατάντη κόστους του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η οικονομική αναπαραγωγιμότητα αποτελεί ρεαλιστική προοπτική*».

Δηλαδή, ενώ η ΕΕ ευνοεί την εξέταση μιας προσέγγισης Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (ΕΕΟ), αποδέχεται επίσης την προσέγγιση Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (adjusted ΕΕΟ) όταν ισχύουν ειδικές συνθήκες αγοράς.

Ελληνική Ρύθμιση

Η ΕΕΤΤ, με την απόφαση ΑΠ ΕΕΤΤ 595/013⁷ είχε έκτοτε αξιολογήσει τις πρακτικές συμπίεσης των τιμών βάσει ενός Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου με «μέγεθος αγοράς ίσο με το 10,5% του συνολικού μεριδίου τόσο της αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης όσο και εκείνης της σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας (...). Η ΕΕΤΤ προτίθεται να αναπροσαρμόζει το μερίδιο αγοράς του μοντελοποιημένου παρόχου αναφοράς σε ετήσια βάση σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέγει».

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Η ανάλυση των κοινών πρακτικών που υιοθετούν οι ευρωπαϊκές ΕΡΑ στον ορισμό του Παρόχου Αναφοράς δείχνει σαφή προτίμηση προς την προσέγγιση Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (adjusted ΕΕΟ). Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα, όλες οι χώρες αναφοράς που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της παρούσας Δημόσιας Διαβούλευσης, υιοθέτησαν την προσέγγιση αυτή:

Κλίμακα παρόχου αναφοράς	Κύπρος (ΟCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (ΑΚΟΣ)	Νορβηγία (ΝΚΟΜ)	Βέλγιο (ΙΒΡΤ)
ΕΕΟ	x	x	x	x	x
Προσαρμοσμένος ΕΕΟ	✓ (20% μερίδιο)	✓ (15% μερίδιο)	✓ (25% μερίδιο)	✓ (20% μερίδιο)	✓ (15% μερίδιο)

Πίνακας 3.1: Κοινές ευρωπαϊκές πρακτικές στον ορισμό του Παρόχου Αναφοράς [Πηγή: Axon Consulting]. Σημείωση: Σύνδεσμοι στις αναφορές που ελήφθησαν υπόψη παρέχονται στο Παράρτημα Α.

⁷ «ΑΡΙΘ. ΑΠ.: 595/013 Ορισμός των εθνικών αγορών λιανικής των δημοσίως διαθέσιμων τηλεφωνικών υπηρεσιών που παρέχονται σε σταθερή θέση, καθορισμός επιχειρήσεων με σημαντική ισχύ στις εν λόγω αγορές και υποχρεώσεις αυτών (2ος Γύρος Ανάλυσης)»: ΕΕΤΤ, Απρίλιος 2011. Πηγή: https://www.eett.gr/opencms/export/sites/default/admin/downloads/telec/apofaseis_eett/kanonistikes_apofaseis_eett/AP595-013.pdf

Συμπέρασμα και σύσταση

Όπως αναφέρει η Ευρωπαϊκή Έκθεση Ψηφιακής Προόδου του 2017⁸ (Europe's Digital Progress Report), το μερίδιο αγοράς του κατεστημένου παρόχου στην λιανική αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης στην Ελλάδα ήταν 44,3% το 2016, δηλαδή ελαφρώς υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 40,7%. Το μερίδιο αγοράς του κατεστημένου παρόχου στην Ελλάδα είναι παρόμοιο με εκείνο στο Βέλγιο ή μεγαλύτερο από εκείνο της Σλοβενίας, επιβεβαιώνοντας κατά αυτόν τον τρόπο την εφαρμογή στην Ελλάδα των πρακτικών που υιοθέτησαν οι ΕΡΑ στις χώρες αυτές.

Δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών της αγοράς, που χαρακτηρίζονται από σημαντικές διαφορές ανάμεσα στο μερίδιο αγοράς του παρόχου με ΣΙΑ και τα μερίδια των περισσότερων εναλλακτικών παρόχων, θα υιοθετηθεί η προσέγγιση του Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου.

Από την αξιολόγηση των κοινών ευρωπαϊκών πρακτικών προκύπτει ότι δεν υπάρχει ενιαία προσέγγιση όσον αφορά στον ορισμό της κλίμακας παραγωγής του Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου.

Κατά τον καθορισμό του μεριδίου αγοράς του Προσαρμοσμένου ΕΕΟ, πρέπει να διασφαλιστεί ότι είναι πλήρως αντιπροσωπευτικό της αγοράς, παρέχοντας ταυτόχρονα κίνητρα για την προώθηση της αποτελεσματικότητας των εναλλακτικών παρόχων.

Λαμβάνοντας υπόψη και τις αποκλίνουσες απόψεις των Παρόχων για το μερίδιο αγοράς του μοντελοποιημένου Παρόχου Αναφοράς, η ΕΕΤΤ διατηρεί επί του παρόντος τη θέση της για μερίδιο αγοράς 20% της λιανικής αγοράς σταθερής πρόσβασης (υπολογίζοντας τον αριθμό γραμμών εκτός των ISDN PRA) ως κατάλληλη για την μοντελοποίηση του Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου και θεωρεί τις αποκλίσεις $\pm 5\%$ χαρακτηριστικές της δυναμικής της ελληνικής αγοράς.

Η ΕΕΤΤ θα διαμορφώσει την τελική της θέση για το μερίδιο αγοράς του Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (adjusted EEO) κατά τη φάση οριστικοποίησης της τελικής μορφής του μοντέλου ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου λαμβάνοντας υπόψη και επικαιροποιημένα στοιχεία των σχετικών αγορών.

⁸ «Έκθεση Ψηφιακής Προόδου της Ευρώπης – 2017», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Απρίλιος 2017. Πηγή: https://ec.europa.eu/newsroom/document.cfm?doc_id=44443

Συμπέρασμα 1: Ο πάροχος αναφοράς θα είναι ένας Προσαρμοσμένος Ισοδύναμα Αποδοτικός Πάροχος (adjusted EEO) με 20%, με αποκλίσεις $\pm 5\%$, μερίδιο αγοράς στην αγορά λιανικής σταθερής πρόσβασης (με βάση τον αριθμό γραμμών εκτός των ISDN PRA).

Η ΕΕΤΤ θα διαμορφώσει την τελική της θέση για το μερίδιο αγοράς του Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (adjusted EEO) κατά τη φάση οριστικοποίησης της τελικής μορφής του μοντέλου ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου λαμβάνοντας υπόψη και επικαιροποιημένα στοιχεία των σχετικών αγορών.

3.2. Σχετικές Αγορές

Εισαγωγή

Ο έλεγχος συμπίεσης περιθωρίου μπορεί να πραγματοποιηθεί σε μία ή περισσότερες ρυθμιζόμενες αγορές. Η εφαρμογή αυτής της μεθοδολογίας ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου πρέπει να είναι συνεπής με τα αποτελέσματα των σχετικών αναλύσεων αγορών της ΕΕΤΤ, οι οποίες διενεργούνται περιοδικά. Αυτό έχει δύο βασικές επιπτώσεις:

- ▶ Ο έλεγχος συμπίεσης περιθωρίου θα αξιολογηθεί μόνο για τον πάροχο (παρόχους) στον οποίο έχει επιβληθεί αυτή η υποχρέωση μέσω της διαδικασίας ανάλυσης αγοράς.
- ▶ Ο έλεγχος συμπίεσης περιθωρίου θα αξιολογηθεί μόνο στην αγορά (αγορές) στις οποίες έχει επιβληθεί αυτή η υποχρέωση.

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Σύσταση της ΕΕ του 2013 αναφέρει ότι «Οι αρχές που ορίζονται στην παρούσα σύσταση εφαρμόζονται στην αγορά χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (αγορά 4) και την αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης χονδρικής (αγορά 5) που αναφέρονται στη σύσταση 2007/879/ΕΚ ή σε οποιοσδήποτε αγορές επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση και που έχουν προσδιοριστεί από τις ΕΡΑ στο πλαίσιο ανάλυσης της αγοράς, οι οποίες αντικαθιστούν τις παραπάνω αγορές και καλύπτουν τα ίδια επίπεδα δικτύου»⁹.

Εν προκειμένω θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, καθώς η Σύσταση της ΕΕ του 2013 είναι προγενέστερη της Σύστασης του 2014¹⁰, οι αγορές ευρυζωνικής πρόσβασης 4 και 5 έχουν μετονομαστεί σε αγορές 3α και 3β.

⁹ «Σύσταση της Επιτροπής της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με συνεκτικές υποχρεώσεις αμεροληψίας και μεθόδους υπολογισμού του κόστους για την προαγωγή του ανταγωνισμού και τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος στην ευρυζωνικότητα (2013/466/ΕΕ)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σεπτέμβριος 2013. Πηγή: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:32013H0466>

¹⁰ «Σύσταση της Επιτροπής της 9ης Οκτωβρίου 2014 σχετικά με σημαντικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2014/710/ΕΕ)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Οκτώβριος 2014. Πηγή: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014H0710&from=EN>

Ελληνική Ρύθμιση

Όπως αναφέρεται στις Αποφάσεις Ανάλυσης των σχετικών Αγορών, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ και, ως εκ τούτου, του επέβαλε την «Υποχρέωση να μην προβαίνει σε συμπίεση περιθωρίου κατά την παροχή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αγορά Χονδρικής Τοπικής Πρόσβασης σε σταθερή θέση» (Απόφαση ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07 - παράγραφος 4.8) και «Υποχρέωση να μην προβαίνει σε συμπίεση περιθωρίου κατά την παροχή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αγορά Χονδρικής Κεντρικής Πρόσβασης σε σταθερή θέση για προϊόντα μαζικής κατανάλωσης» (απόφαση ΑΠ ΕΕΤΤ 792/09 - παράγραφος 4.7).

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Σύμφωνα με τη Σύσταση της ΕΕ, οι περισσότερες από τις ευρωπαϊκές ΕΡΑ που ελήφθησαν υπόψη πραγματοποιούν ελέγχους συμπίεσης περιθωρίου στις αγορές 3α και 3β, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Σχετική αγορά	Κύπρος (ΟCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (ΑΚΟΣ)	Νορβηγία (ΝΚΟΜ)	Βέλγιο (ΙΒΡΤ)
Αγορά 3α	✓	✓	✓	✗	✓
Αγορά 3β	✓	✓	✓	✓	✓

Πίνακας 3.2: Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές στον ορισμό των σχετικών αγορών [Πηγή: Axon Consulting]. Σημείωση: Σύνδεσμοι στις αναφορές που ελήφθησαν υπόψη παρέχονται στο Παράρτημα Α.

Συμπέρασμα και σύσταση

Σύμφωνα με τη Σύσταση της ΕΕ καθώς και τις Αποφάσεις Ανάλυσης των σχετικών Αγορών της ΕΕΤΤ, οι σχετικές αγορές που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι οι αγορές 3α - Χονδρική Τοπική Πρόσβαση σε σταθερή θέση και 3β - Χονδρική Κεντρική Πρόσβαση που παρέχεται σε σταθερή θέση για προϊόντα μαζικής κατανάλωσης. Επιπλέον, θα ληφθούν υπόψη οι εισροές / υπηρεσίες χονδρικής από άλλες αγορές (π.χ. μισθωμένες γραμμές, τερματισμός φωνητικών κλήσεων) όταν αυτές απαιτούνται για να αναπαράγουν πλήρως ένα δεσμοποιημένο προϊόν που περιλαμβάνει υπηρεσίες που ανήκουν στις αγορές 3α και 3β.

Σε κάθε περίπτωση, κατά την αξιολόγηση της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας των οικονομικών προγραμμάτων λιανικής του φορέα αναφοράς θα ληφθεί υπόψη ο πλέον οικονομικά αποδοτικός συνδυασμός προϊόντων χονδρικής. Ο πλέον

οικονομικά αποδοτικός συνδυασμός προϊόντων χονδρικής καθορίζεται ως ακολούθως:

- ▶ Για κάθε ομάδα αστικών κέντρων / καμπινών που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά (δηλαδή VDSL, FTTH και διαθεσιμότητα συνεγκατάστασης), το μοντέλο θα προσδιορίζει τους διαθέσιμους συνδυασμούς μεταξύ λύσεων χονδρικής και λύσεων ιδίου δικτύου για την τεχνική αναπαραγωγή της λιανικής προσφοράς του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ. Οι συνδυασμοί αυτοί θα βασίζονται επίσης στις τεχνολογικές λύσεις που χρησιμοποιούνται πραγματικά από τους εναλλακτικούς παρόχους για την παροχή των σταθερών λιανικών υπηρεσιών τους.
- ▶ Στη συνέχεια, το μοντέλο θα υπολογίζει, κατά περίπτωση, το υποκείμενο κόστος κάθε συνδυασμού προϊόντων χονδρικής.
- ▶ Σε κάθε περίπτωση, το μοντέλο θα προσδιορίζει και θα επιλέγει την πιο οικονομικά αποδοτική διαθέσιμη λύση.

Η προσέγγιση αυτή εξασφαλίζει την αποδοτική λειτουργία των εναλλακτικών παρόχων κατά την αναπαραγωγή των προγραμμάτων λιανικής του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι οι εναλλακτικές αυτές λύσεις είναι τεχνικά εφικτές.

Συμπέρασμα 2: Οι έλεγχοι συμπίεσης περιθωρίου θα διεξάγονται στις αγορές 3α και 3β, λαμβάνοντας υπόψη τον οικονομικά αποδοτικότερο συνδυασμό των διαθέσιμων υπηρεσιών χονδρικής .

3.3. Ορισμός και Τρόπος Εξέτασης Σχετικών Προϊόντων Λιανικής

Εισαγωγή

Αφού καθοριστούν σαφώς οι αγορές στις οποίες πρόκειται να αξιολογηθεί η δυνατότητα οικονομικής αναπαραγωγιμότητας, καθίσταται σκόπιμο να προσδιοριστούν τα προϊόντα λιανικής που πρόκειται να ελεγχθούν. Σε γενικές γραμμές, υπάρχουν δύο εναλλακτικές λύσεις που θα μπορούσαν να υιοθετηθούν από την ΕΕΤΤ:

- ▶ **Όλα τα προϊόντα:** Ο έλεγχος (οικονομικής αναπαραγωγιμότητας) αφορά σε όλα (ένα προς ένα) τα προϊόντα λιανικής που διατίθενται εμπορικά από τον πάροχο με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές που ορίζονται στην ενότητα 3.2.
- ▶ **Εμβληματικά προϊόντα:** Ο έλεγχος (οικονομικής αναπαραγωγιμότητας) αφορά μόνο στα οριζόμενα ως εμβληματικά προϊόντα λιανικής (π.χ. εκείνα με τους περισσότερους πελάτες, τα υψηλότερα έσοδα κ.λπ.) του παρόχου με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές που ορίζονται στην ενότητα 3.2.

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Στη Σύσταση της ΕΕ του 2013 αναφέρεται ότι *«Οι ΕΡΑ πρέπει να προσδιορίζουν τα εμβληματικά προϊόντα βάσει των παρατηρήσεών τους για την αγορά επί του παρόντος και στο μέλλον, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τη σχέση τους με τον υφιστάμενο και τον μελλοντικό ανταγωνισμό. Σε αυτά πρέπει να περιλαμβάνεται αξιολόγηση των μεριδίων αγοράς λιανικής όσον αφορά τον όγκο και την αξία των προϊόντων βάσει ρυθμιζόμενων εισροών χονδρικής ΝGA και, όπου διατίθενται, των διαφημιστικών δαπανών»*. Η Σύσταση της ΕΕ του 2013 διευκρινίζει περαιτέρω ότι *«η ΕΡΑ δεν πρέπει να πραγματοποιεί τη δοκιμή για καθεμία νέα προσφορά λιανικής, αλλά μόνο σε σχέση με τα εμβληματικά προϊόντα που πρέπει να προσδιορίζονται από την ΕΡΑ»* και ορίζει τα «εμβληματικά προϊόντα» ως τα πλέον συναφή προϊόντα λιανικής, *«περιλαμβανομένων των ευρυζωνικών υπηρεσιών»*.

Ελληνική Ρύθμιση

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις Αποφάσεις ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07 και ΑΠ ΕΕΤΤ 792/09 της ΕΕΤΤ υποκείμενα σε εκ των προτέρων έλεγχο είναι όλα τα προϊόντα λιανικής του παρόχου με ΣΙΑ. Στην αγορά 3α, η ΕΕΤΤ έχει επιβάλλει στον ΟΤΕ την κανονιστική υποχρέωση με την οποία: *«Ο ΟΤΕ, κάθε φορά που προτίθεται να διαθέσει εμπορικά ένα προϊόν λιανικής (είτε μεμονωμένα είτε ως τμήμα ενός πακέτου υπηρεσιών-bundle) το οποίο ανήκει στις λιανικές αγορές επόμενου σταδίου στην αγορά*

Χονδρικής Τοπικής Πρόσβασης σε σταθερή θέση καθώς και σε περιπτώσεις που επιθυμεί να τροποποιήσει τους όρους κάποιου προϊόντος/πακέτου εκ των ανωτέρω, υποχρεούται να προβεί σε προηγούμενη κοινοποίηση στην ΕΕΤΤ της πρότασής του, συνοδευόμενη με όλα τα απαραίτητα στοιχεία. Ο ΟΤΕ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι η πρότασή του δεν προκαλεί συμπίεση περιθωρίου. Ο έλεγχος συμπίεσης περιθωρίου δεν αφορά λιανικές υπηρεσίες ISDN PRA». Η ίδια κανονιστική υποχρέωση ισχύει και για την αγορά 3β.

Επιπλέον, με βάση τις σχετικές αποφάσεις του (αριθ. 1105/2017 και 1106/2017¹¹), το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών αποφάσισε ότι «η "ΟΤΕ Α.Ε." όφειλε να ζητήσει και να λάβει έγκριση από την ΕΕΤΤ πριν από τη διάθεσή στο κοινό της αλληλένδετης πώλησης («bundling») των προαναφερθεισών υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας με υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας της θυγατρικής της εταιρείας "COSMOTE Α.Ε."».

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Η συγκριτική αξιολόγηση των προσεγγίσεων που υιοθετήθηκαν από άλλες ΕΡΑ δείχνει ότι, εκτός και εάν υφίσταται κανονιστικός περιορισμός, υπάρχει σαφής προτίμηση να αξιολογείται η δυνατότητα οικονομικής αναπαραγωγιμότητας μόνο για εμβληματικά προϊόντα:

Τρόπος εξέτασης	Κύπρος (ΟCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (AKOS) ¹²	Νορβηγία (ΝΚΟΜ)	Βέλγιο (ΙΒΡΤ)
Εμβληματικά Προϊόντα	x	✓	x	✓	✓
Όλα τα προϊόντα	✓	x	✓	x	x

Πίνακας 3.3: Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές στον ορισμό των σχετικών προϊόντων λιανικής πώλησης [Πηγή: Axon Consulting]

Μολονότι δεν υπάρχει ένας μοναδικός ορισμός των εμβληματικών προϊόντων που να παρέχεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η αξιολόγηση των πρακτικών που υιοθετούν οι ΕΡΑ δείχνει ότι έχουν υιοθετήσει μια παρόμοια προσέγγιση:

¹¹ Λάβετε υπόψη ότι αυτές οι αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου των Αθηνών δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό.

¹² Αν και η AKOS αναφέρεται σε εμβληματικά προϊόντα, τα ορίζει ως «όλα εκείνα που προσφέρονται από το φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ τα οποία χρησιμοποιούν μία ή περισσότερες από τις σχετικές με το ΝGA ελεγχόμενες εισροές χονδρικής».

- ▶ ILR (Λουξεμβούργο): Η EPA ορίζει ως εμβληματικά προϊόντα «εκείνα τα προϊόντα τα οποία, κατά φθίνουσα σειρά, αντιπροσωπεύουν αθροιστικά ποσοστό 70% των εσόδων του συνόλου των λιανικών προϊόντων του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ στην ευρυζωνική αγορά (αυτόνομα ευρυζωνικά προϊόντα ή δέσμες προϊόντων που περιλαμβάνουν ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο). Επιπλέον, όλα τα προϊόντα που αντιπροσωπεύουν μερίδιο εσόδων τουλάχιστον 10% αντιμετωπίζονται επίσης ως εμβληματικά προϊόντα. Τα εμβληματικά προϊόντα προσδιορίζονται με βάση τα έσοδά τους που παράγονται κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους που προηγείται του έτους κατά το οποίο διεξάγεται ο έλεγχος της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας».
- ▶ ΝΚΟΜ (Νορβηγία): Η EPA ορίζει ως εμβληματικά προϊόντα «τα προϊόντα λιανικής με τα υψηλότερα έσοδα, τα οποία συνδυασμένα αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 70% των συνολικών εσόδων της σχετικής χρονικής περιόδου. Επιπλέον, τα προϊόντα λιανικής με μερίδιο αγοράς 10% ή περισσότερο, μετρούμενο είτε με βάση τον αριθμό των συνδρομητών είτε με βάση τα έσοδα, θα κατηγοριοποιούνται επίσης ως εμβληματικά προϊόντα.»
- ▶ ΙΒΡΤ (Βέλγιο): Η EPA δημιουργεί ένα χαρτοφυλάκιο εμβληματικών προϊόντων «τα οποία καθορίζονται με βάση εκείνα τα προϊόντα λιανικής, τα οποία κατά φθίνουσα σειρά του αριθμού των συνδρομητών αντιπροσωπεύουν από κοινού το 70% του συνόλου των συνδρομητών του παρόχου με ΣΙΑ. Επιπλέον, όλα τα προϊόντα λιανικής που δεν λαμβάνονται υπόψη στο προαναφερθέν χαρτοφυλάκιο και αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10% του συνολικού αριθμού συνδρομητών ή παράγουν έσοδα τα οποία αποτελούν τουλάχιστον το 10% όλων των εσόδων του παρόχου με ΣΙΑ, θεωρούνται εμβληματικά προϊόντα».

Συνοψίζοντας, τα εμβληματικά προϊόντα ορίζονται από τις EPA ως η ομάδα προγραμμάτων λιανικής, τα οποία, όταν τίθενται κατά φθίνουσα σειρά, αντιπροσωπεύουν σωρευτικά το 70% -80% των λιανικών εσόδων ή των πελατών του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ.

Επιπλέον, όσον αφορά στη συχνότητα των δοκιμών οικονομικής αναπαραγωγιμότητας, οι EPA αυτές επισημαίνουν ότι:

- ▶ ILR (Λουξεμβούργο): Η EPA στο Λουξεμβούργο καθορίζει μια προσέγγιση που συνίσταται σε συνδυασμένη εκ των προτέρων (ex-ante) και εκ των υστέρων (ex-post) αξιολόγηση. Η προσέγγιση για τη διεξαγωγή των δύο αξιολογήσεων περιγράφεται παρακάτω:
 - Εκ των προτέρων: «Η δοκιμή οικονομικής αναπαραγωγιμότητας θα εφαρμόζεται στο μέλλον κάθε φορά που εισάγεται ένα νέο προϊόν χονδρικής

σχετιζόμενο με το NGA, εάν και εφόσον τα εμβληματικά προϊόντα παράγονται χρησιμοποιώντας αυτή την εισροή χονδρικής. Μια δοκιμή οικονομικής αναπαραγωγιμότητας θα εφαρμοστεί επίσης εάν ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ σκοπεύει να αλλάξει την τιμή ενός προϊόντος χονδρικής πώλησης ή σε περίπτωση τεχνικής τροποποίησης που έχει αντίκτυπο στο περιθώριο μεταξύ του προϊόντος χονδρικής και του (των) εξεταζόμενου (ων) προϊόντος (ων)». Επίσης προσθέτει ότι «ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ είναι υποχρεωμένος να παρέχει τις ολοκληρωμένες δοκιμές στην ILR τη στιγμή της δημοσίευσης του σχεδίου προσφοράς αναφοράς για το προϊόν χονδρικής πώλησης». Τέλος, αποσαφηνίζει ότι "Ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ είναι επίσης υποχρεωμένος να παρέχει μία δοκιμή οικονομικής αναπαραγωγιμότητας κάθε φορά που ένα προϊόν λιανικής πώλησης μετατρέπεται σε εμβληματικό προϊόν, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στις παραγράφους 4.3 και 4.5».

- Εκ των υστέρων: «Την 31η Μαΐου κάθε ημερολογιακού έτους, ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ πρέπει να αποδεικνύει στην ILR ότι έχει τηρήσει την υποχρέωσή του να καθορίζει τις τιμές χονδρικής και λιανικής πώλησης κατά τρόπο που να μην επέρχεται συμπίεση του περιθωρίου. Ως εκ τούτου, είναι υποχρεωμένος να υποβάλει μία δοκιμή οικονομικής αναπαραγωγιμότητας για όλα τα προϊόντα χονδρικής πώλησης και τα εμβληματικά προϊόντα για τα οποία έχει ήδη διεξαχθεί δοκιμή οικονομικής αναπαραγωγιμότητας. Αυτή η δοκιμή οικονομικής αναπαραγωγιμότητας πρέπει να διεξάγεται με βάση το πραγματικό κόστος, τα έσοδα και άλλες παραμέτρους που σημειώθηκαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος».
- AKOS (Σλοβενία): Η ΕΡΑ στη Σλοβενία ορίζει έναν καθαρό εκ των προτέρων (ex-ante) μηχανισμό για την ανάλυση των πρακτικών συμπίεσης περιθωρίου, όπως περιγράφεται παρακάτω:
- Εκ των προτέρων: «Μόλις η AKOS επιβάλει την υποχρέωση στον φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ να διενεργεί αξιολογήσεις των δοκιμών οικονομικής αναπαραγωγιμότητας (ERT), ο εν λόγω φορέας εκμετάλλευσης πρέπει να πραγματοποιήσει μια πρώτη δέσμη αξιολογήσεων ERT για όλα τα σχετικά προϊόντα λιανικής¹³ και τις προσφορές. Επιπρόσθετα της αρχικής δέσμης αξιολογήσεων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, οι φορείς εκμετάλλευσης με ΣΙΑ πρέπει να πραγματοποιήσουν περαιτέρω αξιολογήσεις ERT για ένα σχετικό προϊόν λιανικής κάθε φορά που ένα από τα ακόλουθα προβλεπόμενα

¹³ Τα σχετικά προϊόντα λιανικής ορίζονται από την AKOS ως «όλα εκείνα που προσφέρονται από τον φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ τα οποία χρησιμοποιούν μία ή περισσότερες από τις σχετικές με το NGA ελεγχόμενες εισροές χονδρικής».

γεγονότα ενεργοποίησης προγραμματίζεται από τον φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ:

- *Η σχεδιαζόμενη κυκλοφορία ενός νέου σχετικού προϊόντος λιανικής πώλησης.*
 - *Μια σχεδιαζόμενη προσαρμογή προς τα κάτω στην τιμή λιανικής πώλησης ενός σχετικού προϊόντος λιανικής.*
 - *Μια σχεδιαζόμενη προσαρμογή προς τα πάνω στην τιμή χονδρικής πώλησης μιας αντίστοιχης ρυθμιζόμενης χονδρικής εισροής NGA σε ένα σχετικό προϊόν λιανικής.*
 - *Η σχεδιαζόμενη έναρξη μίας προσφοράς που περιλαμβάνει ένα σχετικό προϊόν λιανικής πώλησης ή αλλαγή υφιστάμενης προσφοράς.*
 - *Σχεδιαζόμενες προσθήκες ή τροποποιήσεις σε οποιοδήποτε από τα συστατικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στο σχετικό προϊόν λιανικής που κυκλοφορεί ήδη στην αγορά (αυτό καλύπτει επίσης προσθήκες ή τροποποιήσεις και σε προϊόντα εντός μιας δέσμης προϊόντων).*
 - *Σχεδιαζόμενη τροποποίηση της ποιότητας ενός συστατικού προϊόντος / υπηρεσίας που περιλαμβάνεται στη σχετική προσφορά λιανικής».*
- ▶ **NKOM (Νορβηγία):** Η ΕΡΑ στη Νορβηγία ορίζει επίσης μια προσέγγιση που συνίσταται σε μια συνδυασμένη εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγηση. Η προσέγγιση για την πραγματοποίηση των δύο αξιολογήσεων περιγράφεται παρακάτω:
- *Εκ των προτέρων: «Η Nkom μπορεί επίσης να διεξάγει, ελέγχους συμπίεσης περιθωρίου όπου κρίνεται απαραίτητο, για παράδειγμα, εάν εισαχθούν νέα προϊόντα χονδρικής στην αγορά 3b.»*
 - *Εκ των υστέρων: «Κατά γενικό κανόνα, η Nkom θα διεξάγει ελέγχους συμπίεσης περιθωρίου δύο φορές το χρόνο, το Σεπτέμβριο και το Μάρτιο.»*
- Επιπλέον, η ΝΚΟΜ διευκρινίζει ότι *«πρόσθετα ΜSΤ πρέπει να διεξάγονται κάτω από λογικές και αναλογικές συνθήκες. Κάτι τέτοιο μπορεί να συμβεί ιδιαίτερα σε περίπτωση που οι ανταγωνιστές προβούν σε αιτιολογημένα επιχειρήματα σχετικά με μεγάλες αλλαγές στην αγορά σχετιζόμενες με το κόστος, τις τιμές και την κατανομή των πελατών, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε διαφορετικά αποτελέσματα σε σύγκριση με το αρχικό εκ των προτέρων ΜSΤ.»*
- ▶ **ΒΙΡΤ (Βέλγιο):** Η ΕΡΑ στο Βέλγιο ορίζει επίσης μια προσέγγιση που συνίσταται σε συνδυασμένη εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγηση. Η προσέγγιση για την πραγματοποίηση των δύο αξιολογήσεων περιγράφεται παρακάτω:

- Εκ των προτέρων:
 - *«Πριν από την έναρξη ισχύος νέων χρεώσεων χονδρικής ως μέρος της διαδικασίας έγκρισης για τον προσδιορισμό των τιμών χονδρικής.»*
- Εκ των υστέρων:
 - *«Μετά την εισαγωγή νέων προγραμμάτων λιανικής ή την κυκλοφορία ενός νέου προϊόντος, όταν το προϊόν θα θεωρηθεί κατά πάσα πιθανότητα ως εμβληματικό προϊόν και εάν υπάρχει κίνδυνος να συνεπάγεται συμπίεση των τιμών.*
 - *Εάν υπάρχει υποψία ότι μια προσφορά λιανικής δεν μπορεί να αναπαραχθεί οικονομικά ή κατόπιν καταγγελίας από έναν εναλλακτικό φορέα εκμετάλλευσης σχετικά με υποψία πρακτικής συμπίεσης περιθωρίου από το φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ.*
 - *Μετά την έγκριση της ΒΙΡΤ, εντός της δικαιοδοσίας της, να επιβάλει διορθωτικά μέτρα για τον έλεγχο των τιμών και, ειδικότερα, για να εκτιμήσει τον αντίκτυπο αυτών των μέτρων».*

Οι πρακτικές που υιοθετούνται από τις ΕΡΑ που εξετάστηκαν παρέχουν ορισμένες σχετικές ενδείξεις, όπως π.χ.:

- ▶ Οι περισσότερες ΕΡΑ φαίνεται να αποδέχονται ότι οι δοκιμές συμπίεσης τιμών πρέπει να διενεργούνται σε εκ των προτέρων και εκ των υστέρων βάση.
- ▶ Μία δέσμη λίγο πολύ εξαντλητικών εναυσμάτων ορίζεται για την εφαρμογή εκ των προτέρων δοκιμών συμπίεσης τιμών σε εμβληματικά προϊόντα.
- ▶ Οι εκ των υστέρων δοκιμές συμπίεσης τιμών μπορούν να γίνονται κάθε έξι ή δώδεκα μήνες ή όταν πληρούται ένα δεδομένο γεγονός ενεργοποίησης (π.χ. καταγγελίες από εναλλακτικούς παρόχους).

Συμπέρασμα και σύσταση

Σύμφωνα με τις Αποφάσεις ανάλυσης αγοράς ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07 και ΑΠ ΕΕΤΤ 792/09, όλα τα οικονομικά προγράμματα λιανικής του ΟΤΕ που αφορούν υπηρεσίες που ανήκουν στις αγορές 3α ή 3β πρέπει να υπόκεινται στην εκ των προτέρων έγκριση της ΕΕΤΤ. Αυτό σημαίνει ότι, σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο, η ΕΕΤΤ πρέπει να αναλύει εκ των προτέρων όλα τα προγράμματα λιανικής πριν να κυκλοφορήσουν από τον φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι τόσο η Σύσταση της ΕΕ όσο και οι κοινές ευρωπαϊκές πρακτικές υιοθετούν την αξιολόγηση μόνο των εμβληματικών

προϊόντων. Αυτό συμβάλλει στη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας της σχετικής ρυθμιστικής διαδικασίας και στη μείωση της επιβάρυνσης τόσο του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ όσο και της Εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής.

Λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον εθνικό κανονιστικό πλαίσιο, και σύμφωνα με τις συστάσεις της ΕΕ και τις κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές, θα υιοθετηθεί η ακόλουθη προσέγγιση:

► **Εκ των υστέρων (ex post) έλεγχοι:** Δύο φορές το χρόνο (στις 15 Μαρτίου και στις 15 Σεπτεμβρίου) η ΕΕΤΤ θα υποβάλει σε έλεγχο συμπίεσης περιθωρίου τα σχετικά εμβληματικά προϊόντα του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ. Η ΕΕΤΤ επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να μειώσει τον αριθμό των εκ των υστέρων ελέγχων σε ένα ετησίως σε περίπτωση που παρατηρούνται μη σημαντικές αλλαγές στον κατάλογο των εμβληματικών προϊόντων που υποβλήθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη. Τα σχετικά εμβληματικά προϊόντα ορίζονται ως τα οικονομικά προγράμματα τα οποία, κατά φθίνουσα σειρά, αντιπροσωπεύουν συνολικό μερίδιο εσόδων και πελατών 70% όλων των σταθερών προϊόντων λιανικής, που περιλαμβάνουν τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος μιας δέσμης που περιλαμβάνει τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα) του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ. Το όριο αυτό μπορεί να μειωθεί ή να αυξηθεί (ή να καθοριστεί με διαφορετικό τρόπο π.χ. το x% των εσόδων ή της βάσης συνδρομητών) στο μέλλον με βάση την εξέλιξη της αγοράς και τα αποτελέσματα των ελέγχων συμπίεσης περιθωρίου. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που τα συνολικά έσοδα και η βάση των συνδρομητών κατανέμονται μεταξύ ενός σημαντικού αριθμού προγραμμάτων, όπου το καθένα έχει πολύ μικρό μερίδιο, η ΕΕΤΤ θα μπορούσε να αποφασίσει να αυξήσει αυτό το ποσοστό.

Επιπλέον, τα σταθερά προϊόντα λιανικής που συμπεριλαμβάνουν τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος ενός πακέτου που περιλαμβάνει τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα) και αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 5% του συνόλου των συνδρομητών ή δημιουργούν έσοδα τουλάχιστον 5% των εσόδων (των σταθερών προϊόντων λιανικής, που περιλαμβάνουν τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος μιας δέσμης που περιλαμβάνει τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα)) του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ πρέπει επίσης να θεωρηθούν εμβληματικά προϊόντα, ακόμη και αν δεν εμπίπτουν στο όριο του 70% που ορίζεται ανωτέρω.

Η ομάδα των εμβληματικών προϊόντων υπολογίζεται κάθε φορά με βάση τα έσοδα και τους πελάτες των λιανικών προϊόντων των τελευταίων 12 μηνών. Τα εμβληματικά προϊόντα πρέπει να συνοδεύονται από όλα τα υποστηρικτικά δεδομένα (π.χ. έσοδα, μέση κατανάλωση, αριθμός πελατών), όπως αυτά

ορίζονται στα ερωτηματολόγια που αποστέλλονται από την ΕΕΤΤ στο φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ.

Εκ των υστέρων έλεγχος μπορεί, επίσης, να διενεργηθούν κατόπιν υποβολής αιτιολογημένων παραπόνων από ένα εναλλακτικό πάροχο αναφορικά με οποιοδήποτε προϊόν λιανικής το οποίο περιλαμβάνει τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα, ακόμα κι αν δεν είναι εμβληματικό προϊόν.

Αν ένα προϊόν δεν περάσει τον εκ των υστέρων έλεγχο συμπίεσης περιθωρίου, η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι θα εκδίδεται απόφαση με την οποία θα λαμβάνονται τα κατά περίπτωση αναγκαία μέτρα σχετικά με την περαιτέρω εμπορική διάθεση του οικονομικού προγράμματος, την επιβολή στο φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ υποχρεώσεων σχετικά με τους υφιστάμενους συνδρομητές του προγράμματος (π.χ. λήψη κατάλληλων μέτρων για την ενημέρωση των υφιστάμενων συνδρομητών για εναλλακτικά προϊόντα / προγράμματα).

► **Εκ των προτέρων (ex ante) έλεγχος:** Όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, όλα τα οικονομικά προγράμματα λιανικής του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, που περιλαμβάνουν υπηρεσίες που ανήκουν στις αγορές 3α ή 3β, πρέπει να υποβάλλονται σε εκ των προτέρων έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμώντας τη διαφορετική σημασία των εμβληματικών σε σχέση με τα μη εμβληματικά προϊόντα, η ΕΕΤΤ θα τα αξιολογήσει με διαφορετικό τρόπο, σύμφωνα με την προσέγγιση που περιγράφεται παρακάτω:

- Εμβληματικά προϊόντα: Η ΕΕΤΤ θα αξιολογήσει την οικονομική αναπαραγωγικότητα των εμβληματικών προϊόντων μέσω του δικού της μοντέλου ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου, βάσει της μεθοδολογίας που περιγράφεται στο παρόν κείμενο και λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα εισόδου που πρέπει να παρέχονται από το φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ όταν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα γεγονότα / γενεσιουργές συνθήκες πρόκειται να λάβουν χώρα:
 - Μία σχεδιαζόμενη μείωση στην τιμή λιανικής ενός εμβληματικού προϊόντος.
 - Πριν από την έναρξη ισχύος νέων χρεώσεων των υπηρεσιών χονδρικής, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την παροχή των εμβληματικών προϊόντων¹⁴.

¹⁴ Όταν περισσότερες από μία από αυτές τις διαδικασίες επικαιροποίησης χονδρικής τιμολόγησης αναμένονται να πραγματοποιηθούν εντός 30 ημερών, θα διεξαχθεί ένας μεμονωμένος έλεγχος με την ταυτόχρονη εκτίμηση όλων των επιδιωκόμενων τροποποιήσεων χονδρικής τιμολόγησης.

- Σχεδιαζόμενες προσθήκες ή τροποποιήσεις των χαρακτηριστικών ενός εμβληματικού προϊόντος, όπως π.χ. του αριθμού των δωρεάν λεπτών ομιλίας, του αριθμού των τηλεοπτικών καναλιών κλπ..

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ διατηρεί σε κάθε περίπτωση το δικαίωμα να υποβάλει σε έλεγχο συμπίεσης περιθωρίου και άλλα, μη εμβληματικά προϊόντα όποτε κρίνει αναγκαίο. Αυτό μπορεί να συμβαίνει ιδίως εάν οι εναλλακτικοί πάροχοι υποβάλλουν αιτιολογημένες καταγγελίες επικαλούμενοι σημαντικές μεταβολές της αγοράς.

- Μη εμβληματικά προϊόντα: Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από την προηγούμενη ενότητα, ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ θα διενεργεί ο ίδιος εκ των προτέρων εξέταση της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας των οικονομικών προγραμμάτων λιανικής που προτίθεται να κυκλοφορήσει πριν την υποβολή τους στην ΕΕΤΤ προς έγκριση - γεγονός που αποτελεί προϋπόθεση για την εμπορική διάθεση οποιουδήποτε οικονομικού προγράμματος που ανήκει στις αγορές 3α και 3β-. Αφού ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ υποβάλει τους υπολογισμούς του στην ΕΕΤΤ, η ΕΕΤΤ είτε θα εγκρίνει είτε θα απορρίψει το μη εμβληματικό προϊόν μέσα σε χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός. Η ΕΕΤΤ διατηρεί την εξουσία να μην εγκρίνει την κυκλοφορία ενός προγράμματος, για το οποίο ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ έχει διεξαγάγει τον έλεγχο και έχει παρουσιάσει ένα θετικό περιθώριο, στην περίπτωση διαπίστωσης ύπαρξης λαθών πχ κατά την καταχώριση δεδομένων στο μοντέλο.

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί αυτή η ανάλυση και για λόγους συνέπειας με την προσέγγιση που υιοθετήθηκε για την εκ των προτέρων αξιολόγηση των εμβληματικών προϊόντων, ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ θα διεξάγει τους ελέγχους με τη μεθοδολογία και το μοντέλο που ορίστηκαν από την ΕΕΤΤ. Ταυτόχρονα, κάθε φορά που κάποια από τις βασικές εισροές (δηλαδή, οι τιμές χονδρικής, το κόστος δικτύου και το κόστος λιανικής) μεταβάλλονται από την ΕΕΤΤ στο μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου, η ΕΕΤΤ θα παραδίδει το μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου στο φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, για να το λάβει υπόψη στις αναλύσεις του (δηλαδή να εισάγει τα στοιχεία των οικονομικών προγραμμάτων για εξέταση).

Ειδικότερα, για τους εκ των προτέρων ελέγχους, τα σχετικά δεδομένα εισαγωγής για τα υπό εξέταση προγράμματα (π.χ. αναφορικά με τον αριθμό των αναμενόμενων πελατών, τα έσοδα ή τη μέση κατανάλωση) πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικά για το επόμενο έτος, έτσι ώστε η ανάλυση να πραγματοποιείται σε ένα στάδιο λογικής σταθερότητας για την απόδοση του προγράμματος.

Όταν ένα πρόγραμμα δεν περνάει τον εκ των προτέρων έλεγχο συμπίεσης περιθωρίου, αυτό δεν εγκρίνεται από την ΕΕΤΤ, υπονοώντας ότι ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ οφείλει να αλλάξει τα χαρακτηριστικά του (π.χ. την τιμή, τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα) και να το υποβάλει εκ νέου στην ΕΕΤΤ για νέο έλεγχο.

Αναφορικά με την επικαιροποίηση των δεδομένων εισόδου του μοντέλου, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

- ▶ Τα κόστη δικτύου και τα κόστη λιανικής θα επικαιροποιούνται μία φορά το χρόνο. Η ημερομηνία επικαιροποίησης των στοιχείων αυτών θα εξαρτάται από την ημερομηνία έγκρισης των αποτελεσμάτων του ΕΚΟΣ.
- ▶ Η επικαιροποίηση του κόστους χονδρικής θα βασίζεται στη δημοσίευση των σχετικών αποφάσεων έγκρισης τιμών.

Συμπέρασμα 3: Τόσο οι εκ των προτέρων όσο και οι εκ των υστέρων έλεγχοι θα διεξάγονται από την ΕΕΤΤ. Όλα τα προγράμματα θα εξετάζονται εκ των προτέρων (τα εμβληματικά απευθείας από την ΕΕΤΤ και τα μη εμβληματικά από το φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ και θα επανεξετάζονται από την ΕΕΤΤ). Τα εμβληματικά προϊόντα θα ελέγχονται και εκ των υστέρων.

Συμπέρασμα 4: Τα εμβληματικά προϊόντα ορίζονται ως τα οικονομικά προγράμματα λιανικής, τα οποία, κατά φθίνουσα σειρά, αντιπροσωπεύουν συνολικό μερίδιο εσόδων και πελατών 70% όλων των σταθερών λιανικών προϊόντων, που περιλαμβάνουν τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος μιας δέσμης που περιλαμβάνει σταθερή τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα). Επιπλέον, περιλαμβάνουν όποια προϊόντα λιανικής, με σταθερή τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος μιας δέσμης που περιλαμβάνει σταθερή τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα) αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 5% του συνολικού αριθμού συνδρομητών ή δημιουργούν έσοδο τουλάχιστον το 5% των εσόδων των σταθερών λιανικών προϊόντων, που περιλαμβάνουν τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος μιας δέσμης που περιλαμβάνει σταθερή τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα) του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, ακόμη και αν δεν εμπίπτουν στο όριο του 70% που ορίζεται ανωτέρω.

Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια αυξανόμενη τάση στις Ευρωπαϊκές αγορές λιανικής που συνίσταται στη δεσμοποίηση (bundling) διαφόρων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και την προσφορά τους σε ένα οικονομικό πρόγραμμα λιανικής. Ταυτόχρονα, είναι σύνηθες αυτές οι δέσμες να περιλαμβάνουν υπηρεσίες λιανικής που βασίζονται τόσο σε ρυθμιζόμενες εισροές / υπηρεσίες χονδρικής (π.χ. σταθερή ευρυζωνικότητα) όσο και σε μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες (π.χ. κινητή ευρυζωνικότητα ή τηλεόραση). Ως αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης, καθίσταται απαραίτητη η διευκρίνιση του τρόπου εξέτασης των εν λόγω οικονομικών προσφορών με το μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου. Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει δύο εναλλακτικές λύσεις για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης:

- ▶ **Προσέγγιση βάσει εκπτώσεων:** Τα έσοδα και τα κόστη που προέρχονται από τις υπηρεσίες λιανικής της δέσμης που βασίζονται σε μη ρυθμιζόμενες εισροές / υπηρεσίες (π.χ. κινητής, TV) δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον έλεγχο συμπίεσης περιθωρίου. Ωστόσο, σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση, η ΕΕΤΤ θα λαμβάνει υπόψη την έκπτωση που μπορεί να χορηγείται σε αυτή τη λιανική υπηρεσία όταν πωλείται σε συνδυασμό με υπηρεσίες που βασίζονται σε ρυθμιζόμενες εισροές / υπηρεσίες χονδρικής¹⁵.
- ▶ **Προσέγγιση βάσει κόστους:** Στην περίπτωση αυτή, λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα και τα κόστη όλων των υπηρεσιών που συνιστούν τη δέσμη. Ωστόσο, δεδομένης της έλλειψης τιμών χονδρικής για τις υπηρεσίες λιανικής που βασίζονται σε μη ρυθμιζόμενες εισροές / υπηρεσίες, θα λαμβάνεται υπόψη το μοναδιαίο κόστος που θα αναλάμβανε ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ για την παροχή αυτών των υπηρεσιών (π.χ. από μοντέλα Bottom-Up, μοντέλα ad-hoc, από το ΕΚΟΣ, από Λογιστικό Διαχωρισμό).

Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι, ενώ η προσέγγιση βάσει κόστους δύναται να προσφέρει μια πιο ολιστική προοπτική όσον αφορά στη συνολική οικονομική επίδοση μίας δέσμης, η ανάγκη να βασίζεται σε μοναδιαία κόστη που δεν χρησιμοποιούνται για οποιονδήποτε άλλο ρυθμιστικό σκοπό, τα οποία δύναται να μην είναι ενημερωμένα, και δεν εφαρμόζονται ως έχουν στην αγορά, αυξάνει σημαντικά τις ρυθμιστικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Ταυτόχρονα, η ανάγκη είτε να διενεργηθούν από την ΕΕΤΤ οι υπολογισμοί του μοναδιαίου κόστους είτε να ελεγχθούν από την ΕΕΤΤ οι

¹⁵ Η προσέγγιση αυτή αναφέρεται μόνο στην κατανομή των εκπτώσεων που σχετίζονται με δύο ή περισσότερα εμπορικά υποπροϊόντα (π.χ. σταθερή ευρυζωνικότητα και τηλεόραση) που πωλούνται συνολικά ως δέσμη (σύμφωνα με τους όρους ενός ή περισσότερων συμβολαίων). Οποιοσδήποτε άλλες εκπτώσεις στις υπηρεσίες (π.χ. δωρεάν ενεργοποίηση) θα λαμβάνονται υπόψη στο μοντέλο συμπίεσης τιμών ως έχουν, άμεσα συνδεδεμένες με την υπηρεσία (ή υπηρεσίες) στις οποίες αναφέρονται.

υπολογισμοί που πραγματοποιούνται από το φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ θα μπορούσε ενδεχομένως να καθυστερήσει τη διαδικασία.

Από την άλλη πλευρά, ενώ η προσέγγιση βάσει έκπτωσης ενδέχεται να απαιτεί περαιτέρω προσπάθειες από την ΕΕΤΤ για την επικύρωση των εκπτώσεων που εφαρμόζει ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ μέσω των δεσμοποιημένων προγραμμάτων λιανικής, επιτρέπει την πλήρη εστίαση της ανάλυσης συμπίεσης περιθωρίου στις αγορές 3α και 3β, τα οποία αποτελούν το αντικείμενο αυτής της μεθοδολογικής μελέτης.

Βάσει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ υιοθετεί μια προσέγγιση βάσει έκπτωσης για να εκτιμηθεί η οικονομική αναπαραγωγικότητα των δεσμοποιημένων προσφορών που περιλαμβάνουν υπηρεσίες λιανικής πώλησης βασισμένες σε ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες εισροές / υπηρεσίες χονδρικής.

Η ίδια προσέγγιση χρησιμοποιείται και όταν η δεσμοποίηση (bundling) περιλαμβάνει μη τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (π.χ. παροχή ηλεκτρικής ενέργειας). Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι οποιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίηση της έκπτωσης [ή γενικά του οφέλους από πλευράς υπηρεσιών που λαμβάνονται (όπως ως προς τα λεπτά ομιλίας, τον όγκο δεδομένων, τον εξοπλισμό κ.λπ.)] που προσφέρεται σε έναν πελάτη θεωρείται ως νέα δέσμη της οποίας η οικονομική αναπαραγωγικότητα πρέπει να αξιολογηθεί.

Συμπέρασμα 5: Η ΕΕΤΤ υιοθετεί μια προσέγγιση βάσει έκπτωσης για την αξιολόγηση της οικονομικής αναπαραγωγικότητας δεσμοποιημένων οικονομικών προσφορών που αφορούν υπηρεσίες λιανικής βασισμένες σε ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες (εισροές) χονδρικής.

Προκειμένου να εφαρμοστεί η προσέγγιση βάσει έκπτωσης, ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ υποχρεούται να παρέχει στην ΕΕΤΤ την ονομαστική τιμή κάθε υπηρεσίας ή ομάδας υπηρεσιών (πακέτα) εντός της δέσμης, ανεξάρτητα από το εάν βασίζονται σε ρυθμιζόμενες εισροές / υπηρεσίες χονδρικής ή όχι, με βάση μία από τις τρεις εναλλακτικές λύσεις που παρατίθενται παρακάτω, κατά σειρά προτεραιότητας:

- ▶ Αυτόνομη (εκτός δέσμης) επίσημη λιανική τιμή για την υπηρεσία / οικονομικό πρόγραμμα (π.χ. σταθερή ευρυζωνικότητα, TV, κινητή). Η τιμή λιανικής πώλησης πρέπει να δημοσιεύεται στον ιστότοπο του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ (ΟΤΕ) ή

να κοινοποιείται με άλλα μέσα. Εάν η ίδια υπηρεσία / οικονομικό πρόγραμμα¹⁶ έχει διαφορετικές τιμές σύμφωνα με την εμπορική προσφορά του παρόχου με ΣΙΑ, οι ακόλουθοι κανόνες θα ακολουθούνται:

- Η ελάχιστη διαθέσιμη τιμή θα λαμβάνεται υπόψη για την υπηρεσία / πακέτο αναφοράς σταθερής.
 - Η μέγιστη διαθέσιμη τιμή θα λαμβάνεται υπόψη για την υπηρεσία / πακέτο αναφοράς μη σταθερής (π.χ. κινητής, TV).
- ▶ Εάν δεν υπάρχει αυτόνομη τιμή λιανικής για την υπηρεσία / οικονομικό πρόγραμμα στη λιανική προσφορά του παρόχου με ΣΙΑ, αλλά υπάρχουν ισοδύναμες¹⁷ αυτόνομες τιμές λιανικής για την υπηρεσία / οικονομικό πρόγραμμα από άλλους παρόχους στην Ελλάδα, αυτές θα λαμβάνονται ως σημείο αναφοράς.
- ▶ Όταν δεν υπάρχει καμία τιμή αγοράς στην Ελλάδα, θα γίνεται χρήση εκτιμώμενης τιμής βάσει διεθνούς συγκρίσεως (benchmarking) και των δεδομένων άλλων αγορών.

Σε κάθε περίπτωση, ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ πρέπει να παρέχει όχι μόνο την αντιπροσωπευτική ονομαστική τιμή αλλά και τις τιμές αναφοράς που ελήφθησαν υπόψη για την εκτίμησή της, ώστε τα παρεχόμενα δεδομένα να είναι διαφανή, ελεγχόμενα και να μπορούν να εντοπίζονται εύκολα, καθώς και οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες απαιτούνται από την ΕΕΤΤ για την εφαρμογή της προσέγγισης βάσει έκπτωσης.

Με βάση τις ονομαστικές τιμές που θα αναφέρει ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, η ΕΕΤΤ θα αναγνωρίσει την υποκείμενη έκπτωση της δέσμης και θα την καταλείψει αναλογικά στις διάφορες υπηρεσίες / πακέτα της. Το ακόλουθο παράδειγμα περιγράφει τον τρόπο διεξαγωγής αυτής της διαδικασίας:

- ▶ **Βήμα 1:** Ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ υποβάλει πρόγραμμα που περιλαμβάνει σταθερή υπηρεσία φωνής, σταθερή ευρυζωνικότητα και κινητή τηλεφωνία προς έγκριση στην ΕΕΤΤ. Αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα πακέτο σταθερής υπηρεσίας φωνής και σταθερής ευρυζωνικότητας (π.χ. απεριόριστες κλήσεις σε σταθερούς αριθμούς και ευρυζωνική ταχύτητα 24 Mbps) και ένα πακέτο κινητής τηλεφωνίας (συμπεριλαμβανομένων 200 λεπτών σε όλους τους προορισμούς και

¹⁶ Δύο υπηρεσίες / οικονομικά προγράμματα θεωρούνται τα ίδια όταν περιλαμβάνουν ακριβώς τις ίδιες υπηρεσίες και παροχές κίνησης.

¹⁷ Αυτό σημαίνει ότι η προσφορά λιανικής που χρησιμοποιήθηκε είναι σε μεγάλο βαθμό όμοια (π.χ. ίδια παροχή δεδομένων, ίδια ευρυζωνική ταχύτητα, μικρές διαφορές στον αριθμό των φωνητικών λεπτών που περιλαμβάνονται) με εκείνη που περιλαμβάνεται στη δέσμη.

2GB κίνησης δεδομένων). Το οικονομικό αυτό πρόγραμμα αναμένεται να προσφέρεται για 48 €/μήνα (χωρίς ΦΠΑ).

- ▶ **Βήμα 2:** Ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ ενημερώνει ότι το ισοδύναμο αυτόνομο οικονομικό πρόγραμμα σταθερής υπηρεσίας φωνής και σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης προσφέρεται για 35 €/μήνα (χωρίς ΦΠΑ) και το πακέτο κινητής για 20 €/μήνα (χωρίς ΦΠΑ).
- ▶ **Βήμα 3:** Η ΕΕΤΤ υπολογίζει ότι η τιμή αγοράς των δύο οικονομικών προγραμμάτων ξεχωριστά είναι 55 €/μήνα, δηλαδή 7 €/μήνα υψηλότερα από το να αγοράζονταν ως δέσμη. Αυτό σημαίνει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ προσφέρει έκπτωση 12,7% για τη δέσμη.
- ▶ **Βήμα 4:** Η ΕΕΤΤ υπολογίζει ότι η μειωμένη τιμή του οικονομικού προγράμματος κινητής εντός της δέσμης ισούται με $20 \times (1 - 12,7\%) = 17,45$ €/μήνα.
- ▶ **Βήμα 5:** Η ΕΕΤΤ αφαιρεί τα έσοδα των υπηρεσιών λιανικής που βασίζονται σε μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες / εισροές (δηλαδή το οικονομικό πρόγραμμα κινητής σε αυτό το παράδειγμα) από τη δέσμη για την ανάλυση συμπίεσης τιμών. Συνεπώς, θα αναλύσει την αναπαραγωγικότητα ενός οικονομικού προγράμματος σταθερής υπηρεσίας φωνής και σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης που πρόκειται να πωληθεί σε $48 - 17,45 = 30,54$ €/μήνα.

Η ΕΕΤΤ δύναται να ζητήσει πρόσθετα στοιχεία από τον φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ [π.χ. ζήτηση για τα προγράμματα αναφοράς (π.χ. προγράμματα κινητής τηλεφωνίας, προγράμματα τηλεοπτικά)].

Συμπέρασμα 6: Οι εκπτώσεις που παρέχονται σε μία δεσμοποιημένη προσφορά λιανικής, που περιλαμβάνει υπηρεσίες λιανικής βασισμένες σε ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες θα κατανέμονται αναλογικά στις διάφορες υπηρεσίες βάσει των ονομαστικών τιμών που αναφέρει ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ.

3.4. Επίπεδο Συγκέντρωσης

Εισαγωγή

Για την αξιολόγηση της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας των προγραμμάτων λιανικής πώλησης του παρόχου με ΣΙΑ, δύο διαφορετικές προσεγγίσεις μπορούν να υιοθετηθούν:

- ▶ **Εξέταση ανά προϊόν (product by product):** κάθε οικονομικό πρόγραμμα λιανικής πρέπει να μπορεί να αναπαράγεται μόνο του και να αξιολογείται μεμονωμένα.
- ▶ **Εξέταση προϊόντων συγκεντρωτικά (Aggregation of (a group of) products):** Η οικονομική αναπαραγωγιμότητα αξιολογείται συνολικά για μια ομάδα οικονομικών προγραμμάτων λιανικής (π.χ. όλα εκείνα τα προϊόντα που ανήκουν στην ίδια αγορά).

Η πρώτη εναλλακτική λύση στοχεύει στην εγγύηση της πλήρους αναπαραγωγιμότητας όλων των οικονομικών προγραμμάτων λιανικής που εξετάζονται, ενώ η δεύτερη προσφέρει περισσότερη ευελιξία στον πάροχο με ΣΙΑ όσον αφορά στο σχεδιασμό των συγκεκριμένων προσφορών λιανικής.

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Σύσταση της ΕΕ δεν προσδιορίζει το επίπεδο συγκέντρωσης / ομαδοποίησης που πρέπει να υιοθετηθεί κατά την ανάπτυξη των ελέγχων συμπίεσης τιμών.

Ελληνική Ρύθμιση

Το ισχύον ελληνικό κανονιστικό πλαίσιο ορίζει ότι ο έλεγχος συμπίεσης τιμών διεξάγεται ανά προϊόν. Όπως αναφέρεται στις Αποφάσεις ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07 (παράγραφος 4.8.1) και ΑΠ ΕΕΤΤ 792/09 (παράγραφος 4.7.1), «Ο ΟΤΕ, κάθε φορά που προτίθεται να διαθέσει εμπορικά ένα προϊόν λιανικής (...) φέρει το βάρος της απόδειξης ότι η πρόταση του δεν προκαλεί συμπίεση περιθωρίου».

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Η συγκριτική αξιολόγηση των κοινών ευρωπαϊκών πρακτικών δείχνει προτίμηση στην ανάλυση ανά προϊόν, όπως επιτάσσει και το ελληνικό ρυθμιστικό πλαίσιο:

Επίπεδο συγκέντρωσης	Κύπρος (ΟCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (ΑΚΟΣ)	Νορβηγία (ΝΚΟΜ)	Βέλγιο (ΙΒΡΤ)
Ανά προϊόν	✓	✓	✓	✗	✗
Ομαδοποίηση Προϊόντων	✗	✗	✗	✓	✓

Πίνακας 3.4: Κοινές ευρωπαϊκές πρακτικές στον καθορισμό του επιπέδου συγκέντρωσης των προγραμμάτων λιανικής [Πηγή: Axon Consulting]

Συμπέρασμα και σύσταση

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις Αποφάσεις ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07 και ΑΠ ΕΕΤΤ 792/09 της ΕΕΤΤ, και τις κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές, θα εκτελείται εξέταση ανά προϊόν για την οικονομική αναπαραγωγικότητα των προγραμμάτων λιανικής του παρόχου με ΣΙΑ.

Συμπέρασμα 7: Ο έλεγχος συμπίεσης περιθωρίου θα διεξάγεται ανά προϊόν.

3.5. Κοστολογικό Πρότυπο

Εισαγωγή

Ο υπολογισμός του κόστους δικτύου και του κόστους λιανικής ανά υπηρεσία πρέπει να πραγματοποιείται βάσει ενός δεδομένου κοστολογικού προτύπου. Δηλαδή, υπάρχει σαφής σχέση μεταξύ του κοστολογικού προτύπου που υιοθετείται και του μεγέθους του κόστους που θα προκύψει για καθεμία από αυτές τις δύο κατηγορίες κόστους.

Τα πιο ευρέως χρησιμοποιούμενα κοστολογικά πρότυπα στον κλάδο περιγράφονται παρακάτω:

- ▶ **Πλήρως Κατανεμημένο Κόστος (ΠΚΚ - FDC):** Κατανέμει τα κόστη (συμπεριλαμβανομένων των κοινών και μικτών εξόδων) σε υπηρεσίες βάσει χρήσης των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού μέσω ενός πίνακα συντελεστών βαρύτητας.
- ▶ **Καθαρό Μακροπρόθεσμο Επαυξητικό Κόστος (Καθαρό ΜΕΚ - Pure LRIC):** Υπολογίζει τα κόστη που θα εξοικονομούνταν αν δεν παρέχονταν μια ομάδα υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, ούτε οι κοινές δαπάνες ούτε τα μικτά κόστη κατανέμονται σε υπηρεσίες.
- ▶ **Μακροπρόθεσμο Επαυξητικό Κόστος+ (ΜΕΚ+ - LRIC+):** Αν και η ουσία αυτής της προσέγγισης είναι ισοδύναμη με το Καθαρό ΜΕΚ (δηλαδή υπολογίζει επίσης τα κόστη μιας υπηρεσίας που μπορούν να αποφευχθούν), αυτό το πρότυπο επιτρέπει επίσης την ανάκτηση κοινών και συνδυαστικών εξόδων που δεν είναι επαυξητικά για οποιαδήποτε δεδομένη υπηρεσία.

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Σύσταση της ΕΕ του 2013 αναφέρει στο Παράρτημα ΙΙ ότι «*Το οριακό κόστος της παροχής της σχετικής κατάντη υπηρεσίας αποτελεί το κατάλληλο πρότυπο. Πρέπει να χρησιμοποιείται ένα μοντέλο LRIC+ για τον υπολογισμό αυτού του οριακού κόστους (περιλαμβανομένων των μη ανακτήσιμων δαπανών) και την προσθήκη προσαύξησης για τις κοινές δαπάνες που σχετίζονται με τις κατάντη δραστηριότητες*».

Ελληνική ρύθμιση

Σύμφωνα με την προηγούμενη μεθοδολογία εξέτασης οικονομικών προγραμμάτων, όπως καθορίστηκε με το παράρτημα Ι της Απόφασης ΑΠ ΕΕΤΤ 595/013/2011, προκρίθηκε η υιοθέτηση μιας προσέγγισης Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαυξητικού

Κόστους (ΜΜΕΚ - LRAIC)¹⁸ «με δεδομένο ότι το εγκεκριμένο κοστολογικό σύστημα του παρόχου με ΣΙΑ κάνει χρήση αυτού του προτύπου».

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Σύμφωνα με τη Σύσταση της ΕΕ, οι ΕΡΑ που ελήφθησαν υπόψη υιοθέτησαν μαζικά το πρότυπο ΜΕΚ+ για τη διεξαγωγή ελέγχων συμπίεσης περιθωρίου. Ωστόσο, είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι, δεδομένης της έλλειψης πληροφοριών για τη χρήση του προτύπου ΜΕΚ+ σε ορισμένες χώρες, οι ΕΡΑ δέχτηκαν επίσης τη χρήση του προτύπου Πλήρως Κατανεμημένου Κόστους (ΠΚΚ) ως εναλλακτικό μέτρο.

Κοστολογικό πρότυπο	Κύπρος (ΟCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (ΑΚΟΣ)	Νορβηγία (ΝΚΟΜ)	Βέλγιο (ΙΒΡΤ)
ΠΚΚ (FDC)	✓	✗	✗	✗	✓
Καθαρό ΜΕΚ (Pure LRIC)	✗	✗	✗	✗	✗
ΜΕΚ+ (LRIC+)	✓	✓	✓	✓	✓

Πίνακας 3.5: Κοινές ευρωπαϊκές πρακτικές για την επιλογή κατάλληλου κοστολογικού προτύπου [Πηγή: Axon Consulting]

Συμπέρασμα και σύσταση

Σύμφωνα με το ισχύον ελληνικό ρυθμιστικό πλαίσιο και σύμφωνα με τη Σύσταση της ΕΕ του 2013 καθώς και τις πιο κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές, θα υιοθετηθεί ένα πρότυπο κόστους ΜΕΚ+ (LRIC+).

Συμπέρασμα 8: Όλα τα στοιχεία κόστους θα εξαγονται σύμφωνα με το κοστολογικό πρότυπο LRIC+, όποτε είναι εφαρμόσιμο.

¹⁸ Ας σημειωθεί ότι ο όρος ΜΜΕΚ (Μέσο Μακροπρόθεσμο Επαυξητικό Κόστος) συνήθως αναφέρεται σε αυτό που είναι κοινώς γνωστό ως ΜΕΚ. Ενώ το ΜΕΚ εξετάζει μόνο μια μοναδιαία αύξηση, καθιστώντας δύσκολη τη μέτρηση, το ΜΜΕΚ αναφέρεται στο μέσο επαυξητικό κόστος των μονάδων κάθε υπηρεσίας που περιλαμβάνεται στην προσαύξηση.

3.6. Σχετικά Κατάντη Κόστη

Εισαγωγή

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 2, ο καθορισμός του κατάντη κόστους αποτελεί ένα κρίσιμο στοιχείο για την εκτίμηση της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας των προγραμμάτων λιανικής του παρόχου με ΣΙΑ. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να καθοριστούν οι κατηγορίες κόστους που θα ληφθούν υπόψη κατά τον προσδιορισμό του κατάντη κόστους που θα φέρει ο πάροχος αναφοράς.

Οι πιο σχετικές κατηγορίες κατάντη κόστους περιγράφονται παρακάτω:

- ▶ **Κόστη ιδίου δικτύου.** Αντιπροσωπεύουν τα κόστη που θα επιβαρυνόταν ο πάροχος αναφοράς για την ανάπτυξη του δικού του δικτύου, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία δικτύου¹⁹:
 - Εξοπλισμό στο σημείο συνεγκατάστασης (Ethernet switch, θύρες)
 - Μετάδοση (κόμβοι και σύνδεσμοι δικτύου), συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς χωρητικότητας
 - Στοιχεία δικτύου κορμού (Core network)
 - Κόστος που σχετίζεται με τοποθεσίες διασύνδεσης
 - Κόστος λειτουργίας και συντήρησης
 - Κόστος κεφαλαίου που σχετίζεται με την υποδομή δικτύου
- ▶ **Τερματισμός κίνησης προς/από άλλα δίκτυα.** Αυτή η κατηγορία αναφέρεται στα κόστη τερματισμού της κίνησης σε άλλα δίκτυα και στα έσοδα που προέρχονται από την εισερχόμενη κίνηση από άλλα δίκτυα. Για λόγους απλούστευσης, στην παρούσα κατηγορία κόστους εμφανίζονται μόνο τα καθαρά κόστη τερματισμού (δηλαδή τα κόστη τερματισμού της κίνησης σε άλλα δίκτυα μείον τα έσοδα για τερματισμό της κίνησης από άλλα δίκτυα).
- ▶ **Κόστη λιανικής.** Σύμφωνα με το BEREC²⁰, οι ΕΡΑ γενικά περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες κόστους λιανικής:
 - Απόκτηση και διατήρηση πελατών

¹⁹ Παρακαλώ λάβετε υπόψη ότι αυτά τα «κόστη ιδίου δικτύου» θα μπορούσαν ενδεχομένως να αντικατασταθούν από μια οικονομικά αποδοτικότερη επιλογή διαθέσιμη στα προσφερόμενα προϊόντα χονδρικής στο αντίστοιχο τμήμα του δικτύου (δηλαδή WLR ή μισθωμένη γραμμή).

²⁰ «Κατευθυντήριες γραμμές του BEREC σχετικά με τη ρυθμιστική λογιστική προσέγγιση για τη δοκιμή οικονομικής αναπαραγωγιμότητας (δηλ. εκ των προτέρων δοκιμές συμπίεσης περιθωρίων για συγκεκριμένο τομέα)», BEREC, Σεπτέμβριος 2014. Πηγή:

https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/download/0/4585-draft-guidance-on-regulatory-accounting-0.pdf

- Εξυπηρέτηση πελατών
 - Μάρκετινγκ και διαφήμιση
 - Τιμολόγηση
 - Αμοιβή προσωπικού πωλήσεων/Προμήθεια πωλήσεων
 - Επισφαλείς απαιτήσεις
 - Εξοπλισμός πελάτη (CPE) /Διανομή εξοπλισμού πελάτη
 - Ανάπτυξη/διαχείριση προϊόντων
 - Κοινά κόστη.
- **Γενικά και διοικητικά κόστη.** Κόστη που είναι γενικά για τη λειτουργία της εταιρείας, όπως η διοίκηση και η διαχείριση. Αυτά τα κόστη δεν σχετίζονται με συγκεκριμένες υπηρεσίες και αντιμετωπίζονται ως ισο-αναλογική προσαύξηση (Equi-proportional mark-up - EPMU).

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Σύσταση της ΕΕ του 2013 δεν παρέχει ενδείξεις σχετικά με τις ειδικές κατηγορίες κόστους που πρέπει να θεωρηθούν ότι αντιπροσωπεύουν πλήρως το κατάντη κόστος που θα αντιμετώπιζε ο πάροχος αναφοράς. Εν τούτοις υποδεικνύει ότι το κόστος αυτό «υπολογίζεται βάσει του κόστους των κατάντη επιχειρήσεων του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ» και ότι «οι ΕΡΑ μπορούν να προβαίνουν σε προσαρμογές της κλίμακας του κατάντη κόστους του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η οικονομική αναπαραγωγικότητα αποτελεί ρεαλιστική προοπτική».

Ελληνική ρύθμιση

Η μεθοδολογία του προηγούμενου Μοντέλου Ελέγχου Συμπίεσης Περιθωρίου, που εκδόθηκε βάσει της Απόφασης ΑΠ ΕΕΤΤ 595/013/2011, συμπεριέλαβε τα ακόλουθα κατάντη κόστη: κόστη λιανικής, κόστη ιδίου δικτύου, γενικά και διοικητικά κόστη και κόστη διασύνδεσης. Επιπλέον, υποδεικνύονταν ότι το μοντέλο θα επικαιροποιείται σε ετήσια βάση "από τον ετήσιο κοστολογικό έλεγχο της επιχείρησης με ΣΙΑ και β) όποτε κρίνεται αναγκαίο με τα νέα δεδομένα της αγοράς".

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Όπως δείχνει ο παρακάτω πίνακας, υπάρχει ευρεία συμφωνία σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ότι οι τέσσερις κατάντη κατηγορίες κόστους που περιγράφονται παραπάνω είναι συναφείς και πρέπει να εξεταστούν κατά την ανάπτυξη ενός Μοντέλου Ελέγχου Συμπίεσης Περιθωρίου.

Κατηγορία κατάντη κόστους	Κύπρος (ΟCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (AKOS)	Νορβηγία (NKOM)	Βέλγιο (IBPT)
Κόστη ιδίου δικτύου	✓	✓	✓	✓	✓
Τερματισμός κίνησης προς/από άλλα δίκτυα	✓	✓	✓	✓	✓
Κόστη λιανικής	✓	✓	✓	✓	✓
Γενικά και διοικητικά κόστη	✓	✓	✓	✓	✓

Πίνακας 3.6: Κοινές ευρωπαϊκές πρακτικές στον καθορισμό των σχετικών κατάντη δαπανών
[Πηγή: Axon Consulting]

Συμπέρασμα και σύσταση

Σύμφωνα με τις πιο κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές, οι ακόλουθες κατηγορίες κατάντη κόστους θα περιλαμβάνονται στο μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου:

- ▶ Κόστη ιδίου δικτύου
- ▶ Τερματισμός κίνησης προς/από άλλα δίκτυα
- ▶ Κόστη λιανικής
- ▶ Γενικά και διοικητικά κόστη

Συμπέρασμα 9: Τα κόστη ιδίου δικτύου, κόστη τερματισμού, κόστη λιανικής και τα γενικά και διοικητικά κόστη θα ορίζονται ως κατάντη κόστη.

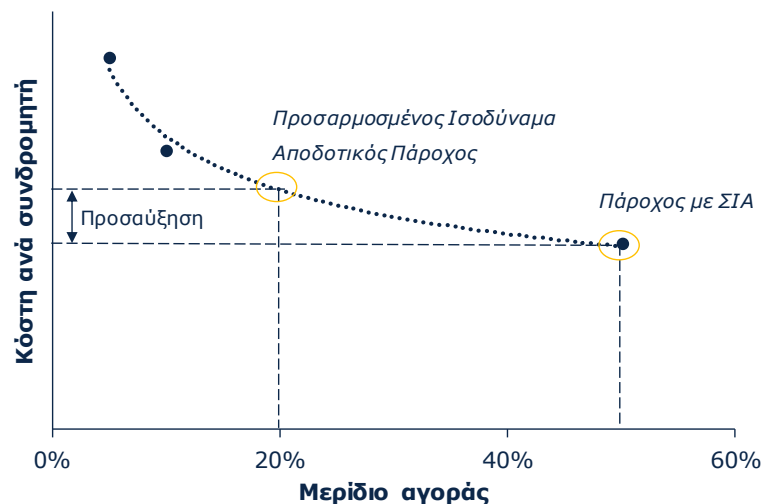
Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι η πρότασή της για την εξέταση Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (βλέπε ενότητα 3.1) θα απαιτεί, σε κάποιες περιπτώσεις, την αξιολόγηση των συνεπειών των διαφορετικών οικονομικών κλίμακας μεταξύ του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ και των εναλλακτικών παρόχων. Ειδικά, για τα κόστη λιανικής και τα γενικά και διοικητικά κόστη, η ΕΕΤΤ θα υιοθετήσει την προσέγγιση που περιγράφεται παρακάτω:

1. Τα ενδιαφερόμενα μέρη θα κληθούν να παράσχουν το μοναδιαίο κόστος ανά συνδρομητή για κάθε μία από τις προηγούμενες κατηγορίες κόστους (εκτός

από τα κόστη τερματισμού κίνησης προς/από άλλα δίκτυα²¹). Η ΕΕΤΤ επιφυλάσσει της δυνατότητας να ελέγχει τις υποβληθείσες πληροφορίες ώστε να εξασφαλίζεται η ακρίβεια και η αντιπροσωπευτικότητά τους.

2. Βάσει καμπύλης παλινδρόμησης μεταξύ του κόστους ανά συνδρομητή κάθε παρόχου, και του μεριδίου αγοράς κάθε παρόχου, η ΕΕΤΤ θα υπολογίσει την προσαύξηση μεταξύ του αναμενόμενου κόστους ανά συνδρομητή για ένα πάροχο με 20% μερίδιο αγοράς και για τον πάροχο με ΣΙΑ. Ενώ η ΕΕΤΤ αναμένει να πραγματοποιήσει αυτή την ανάλυση ανεξάρτητα για κάθε μία από τις προηγούμενες κατηγορίες κόστους, η τελική προσέγγιση που θα υιοθετηθεί θα εξαρτηθεί από την ποσότητα και την ποιότητα των πληροφοριών που θα παρασχεθούν από τον πάροχο με ΣΙΑ και τους εναλλακτικούς παρόχους.

Το παρακάτω διάγραμμα προσφέρει μία γραφική επισκόπηση της προσέγγισης που προτίθεται να ακολουθήσει η ΕΕΤΤ για να υπολογίσει την προσαύξηση που αφορά στον πάροχο αναφοράς:

Διάγραμμα 3.1: Ενδεικτική αναπαράσταση της προσέγγισης που προτίθεται να υιοθετήσει η ΕΕΤΤ για τον προσδιορισμό των διαφορών κόστους μεταξύ του παρόχου αναφοράς και του παρόχου με ΣΙΑ [Πηγή: Axon Consulting]

3. Η προσαύξηση που υπολογίζεται στο βήμα 2 για κάθε κατηγορία κόστους θα εφαρμοστεί επιπλέον των κατάντη στοιχείων κόστους που συλλέγονται από τους λογαριασμούς κανονιστικών διατάξεων του παρόχου με ΣΙΑ.

²¹ Ο τερματισμός της κίνησης προς / από άλλα δίκτυα δεν θα απαιτεί προσαρμογή στο μερίδιο αγοράς του Προσαρμοσμένου ΕΕΟ, καθώς το ίδιο μοναδιαίο κόστος ισχύει για όλους τους ελληνικούς παρόχους.

Ωστόσο, η συγκεκριμένη προσέγγιση που θα υιοθετηθεί για την προσαρμογή του κόστους ιδίου δικτύου θα εξαρτηθεί από τα δεδομένα που διαθέτει η ΕΕΤΤ τη δεδομένη στιγμή (π.χ. εάν τα σχετικά μοντέλα Bottom-Up είναι σε ισχύ και επικαιροποιημένα).

Συμπέρασμα 10: Τα κόστη ιδίου δικτύου, τα κόστη λιανικής και τα γενικά και διοικητικά κόστη θα προσαρμόζονται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν το μερίδιο αγοράς του Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (adjusted ΕΕΟ).

3.7. Γεωγραφικό Πεδίο Εφαρμογής

Εισαγωγή

Η αξιολόγηση της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας των προγραμμάτων λιανικής του παρόχου με ΣΙΑ μπορεί να εκτελεστεί σε δύο διαφορετικά γεωγραφικά επίπεδα:

- ▶ **Συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές**, οι οποίες θα καθοριστούν βάσει του αποτυπώματος του εναλλακτικού παρόχου ή άλλων κανονιστικών παραμέτρων.
- ▶ **Ολόκληρη επικράτεια**, που περιλαμβάνει το συνολικό αποτύπωμα του παρόχου με ΣΙΑ.

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Σύσταση της ΕΕ του 2013 αναφέρει στο Παράρτημα ΙΙ ότι «*Εάν τα χαρακτηριστικά του δικτύου του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ και η ζήτηση για προσφορές χονδρικής ποικίλλουν σημαντικά στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, η ΕΡΑ πρέπει να εκτιμήσει τη δυνατότητα διαφοροποίησης του πλέον συναφούς ρυθμιζόμενου επιπέδου χονδρικής βάσει ΝΓΑ ανά γεωγραφική περιοχή και να προσαρμόσει ανάλογα τη δοκιμή*».

Ελληνική ρύθμιση

Όπως αναφέρεται στις Αποφάσεις ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07 και ΑΠ ΕΕΤΤ 792/09 (ενότητες Ι.2 και των δύο αποφάσεων), «*το γεωγραφικό εύρος της σχετικής αγοράς είναι η Ελληνική Επικράτεια*».

Επιπλέον, το νομικό πλαίσιο που αναφέρεται στις αποφάσεις ΑΠ ΕΕΤΤ 792/07 και ΑΠ ΕΕΤΤ 792/09 (προοίμιο 1.2 και των δύο αποφάσεων) προβλέπει ότι για την επίτευξη των κανονιστικών στόχων που αναφέρονται στις σχετικές διατάξεις του ελληνικού δικαίου (οι οποίες επαναλαμβάνουν τις διατάξεις της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης) πρέπει να ληφθεί υπόψη, μεταξύ άλλων παραγόντων, η *συνεκτίμηση «των διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στις διάφορες γεωγραφικές ζώνες της χώρας, αναφορικά με τον ανταγωνισμό και τους καταναλωτές*».

Ένα ιδιαίτερο παράδειγμα τέτοιων διαφορετικών συνθηκών αφορά στις λεγόμενες «λευκές» αγροτικές περιοχές στην Ελλάδα όπου η παροχή υπηρεσιών ΝΓΑ βασίζεται σε πρωτοβουλίες (ημι-)επιδοτούμενες από το Δημόσιο (βλέπε σχετικές διατάξεις του Παραρτήματος 3, παράγραφος Δ.15 της απόφασης ΑΠ ΕΕΤΤ 792 / 07).

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Η συγκριτική αξιολόγηση των κοινών ευρωπαϊκών πρακτικών δείχνει σαφή προτίμηση προς την αξιολόγηση της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας σε εθνικό επίπεδο:

Πεδίο εφαρμογής	Κύπρος (ΟCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (AKOS)	Νορβηγία (ΝΚΟΜ)	Βέλγιο (IBPT) ²²
Διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές	x	x	✓	x	✓
Ολόκληρη Επικράτεια	✓	✓	x	✓	✓

Πίνακας 3.7: Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές κατά την εξέταση του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής [Πηγή: Axon Consulting]

Συμπέρασμα και σύσταση

Σύμφωνα με το ισχύον ελληνικό ρυθμιστικό πλαίσιο, οι πρακτικές συμπίεσης τιμών θα αξιολογούνται σε εθνικό επίπεδο, εξαιρουμένων των περιοχών όπου οι υπηρεσίες προσφέρονται μέσω κρατικών ενισχύσεων (δηλαδή οι περιοχές όπου οι πάροχοι λαμβάνουν επιδότηση για να αναπτύξουν το δίκτυό τους).

Συμπέρασμα 11: Οι έλεγχοι συμπίεσης περιθωρίου θα πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιοχές στις οποίες ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ προσφέρει υπηρεσίες που αντιστοιχούν στις αγορές 3α και 3β (δηλαδή σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια, εκτός από τις περιοχές στις οποίες παρέχονται υπηρεσίες χρηματοδοτούμενες μέσω κρατικών ενισχύσεων).

²² Η IBPT δηλώνει ότι για τα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης «το γεωγραφικό αποτύπωμα είναι εθνικό για τα προϊόντα λιανικής πώλησης βασισμένα σε BROBA και WBA VDSL2», ενώ για καλωδιακά προϊόντα «το γεωγραφικό αποτύπωμα είναι το αντίστοιχο έδαφος της καλωδιακής κάλυψης».

3.8. Εύλογο Περιθώριο

Εισαγωγή

Όπως ορίζεται στις αρχές για την αξιολόγηση της συμπίεσης τιμών (ενότητα 2), ο πάροχος αναφοράς πρέπει να μπορεί να αναπαράγει οικονομικά τις λιανικές προσφορές του παρόχου με ΣΙΑ, εξασφαλίζοντας παράλληλα ένα εύλογο περιθώριο κέρδους. Αυτό το εύλογο περιθώριο συνήθως προκύπτει από το κόστος κεφαλαίου.

Το σχετικό κόστος κεφαλαίου, που αντιπροσωπεύεται από το Σταθμισμένο Μέσο Κόστος Κεφαλαίου (WACC), αντανακλά το μέσο ποσοστό απόδοσης που μια εταιρεία αναμένει προκειμένου να αποζημιώσει όλους τους διαφορετικούς επενδυτές της, σταθμίζοντας κάθε πηγή χρηματοδότησης στην κεφαλαιακή διάρθρωση της εταιρείας (μετοχικό κεφάλαιο και δανεισμό).

Στις αναλύσεις συμπίεσης τιμών, το WACC εξετάζεται μόνο στο πλαίσιο του υπολογισμού των εξόδων κεφαλαίου ίδιου δικτύου και των εφάπαξ επενδύσεων χονδρικής και λιανικής του παρόχου αναφοράς.

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Σύσταση της ΕΕ δεν προσδιορίζει συγκεκριμένη προσέγγιση που πρέπει να υιοθετηθεί για τον καθορισμό ενός ευλόγου περιθωρίου.

Ελληνική ρύθμιση

Σύμφωνα με την προηγούμενη μεθοδολογία του Μοντέλου Ελέγχου Συμπίεσης Περιθωρίου όπως αυτή περιγράφεται στην Απόφαση ΑΠ ΕΕΤΤ 595/013/2011, η ΕΕΤΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το κόστος κεφαλαίου πρέπει να συμπεριληφθεί στους ελέγχους συμπίεσης περιθωρίου. Σύμφωνα με την εν λόγω Απόφαση, *«Το κόστος κεφαλαίου στο μοντέλο περιλαμβάνει, τα κόστη επενδύσεων και το κόστος ευκαιρίας του μοντελοποιημένου παρόχου αναφοράς καθώς και την εύλογη απόδοση που ο πάροχος αναφοράς αναμένεται να λάβει από ένα οικονομικό πρόγραμμα»*.

Επίσης, στο σημείο 27 του ίδιου εγγράφου αναφέρεται ότι *«ΕΕΤΤ υιοθετεί τη μεθοδολογία του Σταθμισμένου Μέσου Κόστους κεφαλαίου (WACC) της επιχείρησης με ΣΙΑ για τον υπολογισμό του κόστους κεφαλαίου του παρόχου αναφοράς»*. Επιπλέον, αναφέρει ότι *«το WACC του παρόχου με ΣΙΑ είναι ελεγμένο και επικαιροποιημένο σε ετήσια βάση γεγονός που το καθιστά ισχυρό εχέγγυο αξιοπιστίας»*.

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Η κοινή Ευρωπαϊκή πρακτική δείχνει ότι το WACC είναι ευρέως υιοθετημένο στην υλοποίηση των ελέγχων συμπίεσης περιθωρίου.

Μέθοδος καθορισμού εϋλόγου περιθωρίου	Κύπρος (OCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (AKOS)	Νορβηγία (NKOM)	Βέλγιο (IBPT)
WACC	✓	✓	✓	✓	✓

Πίνακας 3.8: Κοινές ευρωπαϊκές πρακτικές στον καθορισμό του εϋλόγου περιθωρίου κέρδους [Πηγή: Axon Consulting]. Σημείωση: Σύνδεσμοι στις αναφορές που ελήφθησαν υπόψη παρέχονται στο Παράρτημα Α.

Συμπέρασμα και σύσταση

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία που έχει ήδη υιοθετηθεί στην Ελλάδα, καθώς και με την κοινή Ευρωπαϊκή πρακτική, η ΕΕΤΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το WACC πρέπει να υιοθετηθεί ως η κατάλληλη αναφορά για την εκτίμηση του εϋλόγου περιθωρίου. Σε συνέπεια με το NGA Bottom-Up μοντέλο της ΕΕΤΤ, θα υιοθετηθεί η ίδια μεθοδολογία για τον καθορισμό του WACC και για το μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου.

Περαιτέρω, ο ακόλουθος χειρισμός πρόκειται να ακολουθηθεί για τα εφάπαξ (π.χ. τα σχετιζόμενα με κεφαλαιουχικές δαπάνες) στοιχεία κόστους για καθεμία από τις τέσσερις κατηγορίες κόστους που αναφέρονται παραπάνω:

- ▶ **Κόστη ιδίου δικτύου:** Το WACC θα εφαρμοστεί στις επενδύσεις ιδίου δικτύου στο μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου. Σε περίπτωση που τα δεδομένα εισόδου εξάγονται από σχετικά Bottom-Up μοντέλα, αυτά θα είναι χωρίς το WACC.
- ▶ **Κόστη χονδρικής:** Το WACC θα εφαρμοστεί σε όλα τα εφάπαξ στοιχεία κόστους.
- ▶ **Κόστη λιανικής:** Τα δεδομένα εισόδου από το ΕΚΟΣ θα ληφθούν χωρίς WACC. Το WACC θα εφαρμοστεί αργότερα στο μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου, μόνο για το μη επαναλαμβανόμενο κόστος λιανικής που πρέπει να αντιμετωπίσει ο Προσαρμοσμένος Ισοδύναμα Αποδοτικός Πάροχος (adjusted EEO).
- ▶ **Γενικά και διοικητικά κόστη:** Τα δεδομένα εισόδου από το ΕΚΟΣ θα ληφθούν χωρίς WACC. Το WACC θα εφαρμοστεί σε μεταγενέστερο στάδιο στο μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου, μόνο για τα μη επαναλαμβανόμενα γενικά και διοικητικά κόστη που πρόκειται να αντιμετωπίσει ο Προσαρμοσμένος Ισοδύναμα Αποδοτικός Πάροχος (adjusted EEO).

Συμπέρασμα 12: Το WACC θα υιοθετηθεί για την αξιολόγηση του ευλόγου περιθωρίου που αναμένεται από τον Προσαρμοσμένο Ισοδύναμα Αποδοτικό Πάροχο (adjusted EEO).

3.9. Χρονική μοντελοποίηση κόστους

Εισαγωγή

Η αξιολόγηση της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας των λιανικών προσφορών χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη τόσο εφάπαξ όσο και επαναλαμβανόμενων στοιχείων εσόδων και κόστους. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να καθοριστεί με ποιον τρόπο θα αντιμετωπιστούν τα εφάπαξ στοιχεία στον έλεγχο συμπίεσης περιθωρίου. Οι δύο διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις είναι:

- ▶ **Στατική προσέγγιση.** Στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, τα εφάπαξ έσοδα και κόστη ανάγονται σε ετήσια βάση, αλλά δεν λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές αλλαγές (π.χ. αλλαγές στις καταναλωτικές συνήθειες, αντιδράσεις των καταναλωτών σε νέες υπηρεσίες κ.λπ.). Από αυτή την άποψη, η στατική προσέγγιση υιοθετεί μια συντηρητική θέση, καθώς δεν επηρεάζεται από την εμπορική επιτυχία ή αποτυχία των προϊόντων που ελέγχθηκαν.
- ▶ **Δυναμική προσέγγιση πολλαπλών περιόδων.** Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει την εφαρμογή μιας Προεξόφλησης Ταμειακών Ροών (Discounted Cash Flow - DCF), η οποία αξιολογεί τα αναμενόμενα έσοδα και κόστη που δημιουργούν οι πελάτες κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Συνεπώς, εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται οι υπηρεσίες και πώς οι ταμειακές ροές αναμένεται να διαφέρουν κατά τη πάροδο των ετών.

Σύσταση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Σύσταση της ΕΕ του 2013 αναφέρει ότι «για τα προαναφερθέντα εμβληματικά προϊόντα, οι ΕΡΑ πρέπει να προσδιορίζουν επαρκή χρονική περίοδο αναφοράς ώστε να διασφαλίζεται θετικό περιθώριο κέρδους²³».

Ελληνική ρύθμιση

Σύμφωνα με την προηγούμενη μεθοδολογία που παρουσιάζεται στην Απόφαση ΑΠ ΕΕΤΤ 595/013/2011, «η ΕΕΤΤ επιλέγει τη στατική προσέγγιση, που βασίζεται σε τρέχοντα οικονομικά στοιχεία». Η χρήση αυτής της προσέγγισης δικαιολογείται επειδή «η μεθοδολογία αυτή δεν χρήζει πολύπλοκων υπολογισμών για την

²³ Αν και το ανωτέρω χωρίο της Σύστασης της ΕΕ έχει αντιγραφεί αυτούσιο από την ελληνική έκδοση, παρουσιάζει διαφορές σε σχέση με την αγγλική έκδοση ως προς τη μη αναφορά στην υιοθέτηση δυναμικής προσέγγισης πολλαπλών περιόδων. Μία ελεύθερη αλλά πιο πιστή μετάφραση του αγγλικού χωρίου είναι η εξής: «Οι ΕΡΑ θα πρέπει να αξιολογούν την αποδοτικότητα των εμβληματικών προϊόντων βάσει μιας δυναμικής ανάλυσης πολλαπλών περιόδων, όπως η προσέγγιση των προεξοφλημένων ταμειακών ροών (DCF)»

πρόβλεψη της αξίας των επενδύσεων στο μέλλον». Τέλος, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «η συγκεκριμένη προσέγγιση έχει αποδειχτεί συνεπής στον καθορισμό των προβλημάτων συμπίεσης περιθωρίου στην Ελλάδα τα περασμένα έτη και έχει αποφέρει πρόσθετη ρυθμιστική βεβαιότητα μειώνοντας τον κίνδυνο ότι ανακριβείς προβλέψεις μπορούν να οδηγήσουν σε ένα παραπλανητικό αποτέλεσμα ελέγχου».

Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές

Παρά τη Σύσταση της ΕΕ για την υιοθέτηση μιας δυναμικής προσέγγισης πολλαπλών περιόδων, οι Ευρωπαϊκές ΕΡΑ έχουν δείξει σαφή προτίμηση στην υιοθέτηση μιας στατικής προσέγγισης στην ανάπτυξη των Μοντέλων Ελέγχου Συμπίεσης Περιθωρίου, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Μέθοδος χρονικής μοντελοποίησης κόστους	Κύπρος (ΟCECPR)	Λουξεμβούργο (ILR)	Σλοβενία (AKOS)	Νορβηγία (NKOM)	Βέλγιο (IBPT)
Στατική προσέγγιση	✓	✓	✗	✓	✓
Δυναμική προσέγγιση πολλαπλών περιόδων	✗	✗	✓	✗	✗

Πίνακας 3.9: Κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές για τον ορισμό της χρονικής μοντελοποίησης για κόστη [Πηγή: Axon Consulting]

Οι επιφυλάξεις των ΕΡΑ ως προς την υιοθέτηση μιας δυναμικής προσέγγισης πολλαπλών περιόδων εξηγούνται από την ΝΚΟΜ με το σκεπτικό ότι «μία προσέγγιση σταθερής κατάστασης είναι η καταλληλότερη προσέγγιση στους ελέγχους συμπίεσης περιθωρίου στη Νορβηγία, επειδή παρέχει πληροφορίες για τη συμπίεση περιθωρίου για κάθε μεμονωμένη περίοδο. Ταυτόχρονα, το κόστος και τα έσοδα κατανέμονται κατάλληλα με την πάροδο του χρόνου και προεξοφλούνται όπου χρειάζεται. Μια προσέγγιση σταθερής κατάστασης είναι πολύ διαφανής και πρακτική. Ένας περιοδικός έλεγχος συμπίεσης περιθωρίου βασισμένος σε μίας προσέγγιση σταθερής κατάστασης μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη τις εξελίξεις της αγοράς, καθώς προσφέρει στην Νκομ τη δυνατότητα να προσαρμόζει τους αριθμούς συνδρομητών, τις μεταβολές των τιμών κ.λπ. ευθυγραμμισμένα με τα πραγματικά δεδομένα της αγοράς αντί για αβέβαιες προβλέψεις». Επίσης, η ILR δηλώνει ότι «Μια προσέγγιση DCF, από την άλλη πλευρά, απαιτεί μια εκτίμηση των σχετικών παραμέτρων για ένα σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα. Ένα σημαντικό μειονέκτημα της μεθόδου DCF

είναι, ωστόσο, ότι δεν διευκρινίζει πώς πρέπει να ανακτηθεί το κόστος κατά τα διάφορα έτη. Μια θετική καθαρή παρούσα αξία (Net Present Value – NPV) μπορεί να είναι το αποτέλεσμα αντί-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς».

Συμπέρασμα και σύσταση

Η ΕΕΤΤ συμμερίζεται τις απόψεις άλλων Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών ότι η προσέγγιση DCF απαιτεί εκτίμηση των σχετικών παραμέτρων για σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε αναξιόπιστα προβλεπόμενα δεδομένα, ενώ μια στατική προσέγγιση είναι εξαιρετικά διαφανής και πρακτική.

Ως εκ τούτου, το μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου θα αναπτυχθεί με μια στατική προσέγγιση, δεδομένου ότι παρέχει εύλογη και έγκυρη εκτίμηση, κι επιπλέον πλεονεκτεί ως προς την ορθότητα των προβλέψεων και την αποφυγή υποθέσεων σχετικά με τις μελλοντικές χρηματικές ροές. Όλες οι επενδύσεις και τα εφάπαξ κόστη επιμερίζονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με την εξίσωση απόδοσης (annuity formula), λαμβάνοντας υπόψη την ωφέλιμη ζωή του εξοπλισμού ή την ωφέλιμη ζωή του πελάτη ανάλογα με την περίπτωση.

Συμπέρασμα 13: Μια στατική προσέγγιση θα υιοθετηθεί κατά την αξιολόγηση της εξέλιξης των εσόδων και του κόστους στο μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου. Όλες οι επενδύσεις και τα εφάπαξ κόστη θα επιμερίζονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με το μαθηματικό τύπο απόδοσης (annuity formula), λαμβάνοντας υπόψη την ωφέλιμη ζωή του εξοπλισμού ή την ωφέλιμη ζωή του πελάτη κατά περίπτωση.

4. Περίληψη των μεθοδολογικών κατευθυντήριων γραμμών για τον έλεγχο συμπίεσης περιθωρίου

Στην προηγούμενη ενότητα 3 περιγράφονται οι βασικοί μεθοδολογικοί παράγοντες που θα οδηγήσουν την εκτίμηση των πρακτικών συμπίεσης των τιμών στις αγορές 3α και 3β στην Ελλάδα. Τα κύρια αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν μέσω αυτής της ενότητας συνοψίζονται στις παραγράφους που ακολουθούν:

- ▶ **Συμπέρασμα 1:** Ο πάροχος αναφοράς θα είναι ένας Προσαρμοσμένος Ισοδύναμα Αποδοτικός Πάροχος (adjusted EEO) με 20%, με αποκλίσεις $\pm 5\%$, μερίδιο αγοράς στην αγορά λιανικής σταθερής πρόσβασης (με βάση τον αριθμό γραμμών εκτός των ISDN PRA). Η ΕΕΤΤ θα διαμορφώσει την τελική της θέση για το μερίδιο αγοράς του Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (adjusted EEO) κατά τη φάση οριστικοποίησης της τελικής μορφής του μοντέλου ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου λαμβάνοντας υπόψη και επικαιροποιημένα στοιχεία των σχετικών αγορών.
- ▶ **Συμπέρασμα 2:** Οι έλεγχοι συμπίεσης περιθωρίου θα διεξάγονται στις αγορές 3α και 3β, λαμβάνοντας υπόψη τον οικονομικά αποδοτικότερο συνδυασμό των διαθέσιμων υπηρεσιών χονδρικής.
- ▶ **Συμπέρασμα 3:** Τόσο οι εκ των προτέρων όσο και οι εκ των υστέρων έλεγχοι θα διεξάγονται από την ΕΕΤΤ. Όλα τα προγράμματα θα εξετάζονται εκ των προτέρων (τα εμβληματικά απευθείας από την ΕΕΤΤ και τα μη εμβληματικά από το φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ και θα επανεξετάζονται από την ΕΕΤΤ). Τα εμβληματικά προϊόντα θα ελέγχονται και εκ των υστέρων.
- ▶ **Συμπέρασμα 4:** Τα εμβληματικά προϊόντα ορίζονται ως τα οικονομικά προγράμματα λιανικής, τα οποία, κατά φθίνουσα σειρά, αντιπροσωπεύουν συνολικό μερίδιο εσόδων και πελατών 70% όλων των σταθερών λιανικών προϊόντων, που περιλαμβάνουν τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος μιας δέσμης που περιλαμβάνει σταθερή τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα). Επιπλέον, περιλαμβάνουν όποια προϊόντα λιανικής, με σταθερή τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος μιας δέσμης που περιλαμβάνει σταθερή τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα) αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 5% του συνολικού αριθμού συνδρομητών ή δημιουργούν έσοδο τουλάχιστον το 5% των εσόδων των σταθερών λιανικών προϊόντων, που περιλαμβάνουν τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα (αυτόνομα ή ως μέρος μιας

δέσμης που περιλαμβάνει σταθερή τηλεφωνία ή / και ευρυζωνικότητα) του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, ακόμη και αν δεν εμπίπτουν στο όριο του 70% που ορίζεται ανωτέρω.

- ▶ **Συμπέρασμα 5:** Η ΕΕΤΤ υιοθετεί μια προσέγγιση βάσει έκπτωσης για την αξιολόγηση της οικονομικής αναπαραγωγιμότητας δεσμοποιημένων οικονομικών προσφορών που αφορούν υπηρεσίες λιανικής βασισμένες σε ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες (εισροές) χονδρικής.
- ▶ **Συμπέρασμα 6** Οι εκπτώσεις που παρέχονται σε μία δεσμοποιημένη προσφορά λιανικής, που περιλαμβάνει υπηρεσίες λιανικής βασισμένες σε ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες θα κατανέμονται αναλογικά στις διάφορες υπηρεσίες βάσει των ονομαστικών τιμών που αναφέρει ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ.
- ▶ **Συμπέρασμα 7:** Ο έλεγχος συμπίεσης περιθωρίου θα διεξάγεται ανά προϊόν.
- ▶ **Συμπέρασμα 8:** Όλα τα στοιχεία κόστους θα εξάγονται σύμφωνα με το κοστολογικό πρότυπο LRIC+, όποτε είναι εφαρμόσιμο.
- ▶ **Συμπέρασμα 9:** Τα κόστη ιδίου δικτύου, κόστη τερματισμού, κόστη λιανικής και τα γενικά και διοικητικά κόστη θα ορίζονται ως κατάντη κόστη.
- ▶ **Συμπέρασμα 10:** Τα κόστη ιδίου δικτύου, τα κόστη λιανικής και τα γενικά και διοικητικά κόστη θα προσαρμόζονται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν το μερίδιο αγοράς του Προσαρμοσμένου Ισοδύναμα Αποδοτικού Παρόχου (adjusted EEO).
- ▶ **Συμπέρασμα 11:** Οι έλεγχοι συμπίεσης περιθωρίου θα πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιοχές στις οποίες ο φορέας εκμετάλλευσης με ΣΙΑ προσφέρει υπηρεσίες που αντιστοιχούν στις αγορές 3α και 3β (δηλαδή σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια, εκτός από τις περιοχές στις οποίες παρέχονται υπηρεσίες χρηματοδοτούμενες μέσω κρατικών ενισχύσεων).
- ▶ **Συμπέρασμα 12:** Το WACC θα υιοθετηθεί για την αξιολόγηση του ευλόγου περιθωρίου που αναμένεται από τον Προσαρμοσμένο Ισοδύναμα Αποδοτικό Πάροχο (adjusted EEO).
- ▶ **Συμπέρασμα 13:** Μια στατική προσέγγιση θα υιοθετηθεί κατά την αξιολόγηση της εξέλιξης των εσόδων και του κόστους στο μοντέλο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου. Όλες οι επενδύσεις και τα εφάπαξ κόστη θα επιμερίζονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με το μαθηματικό τύπο απόδοσης (annuity formula), λαμβάνοντας υπόψη την ωφέλιμη ζωή του εξοπλισμού ή την ωφέλιμη ζωή του πελάτη κατά περίπτωση.

Παράρτημα.Α Παραπομπές

Το παρόν Παράρτημα παρέχει τους συνδέσμους στις παραπομπές που εξετάστηκαν κατά τη συγγραφή του παρόντος εγγράφου.

Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί και Συστάσεις

- ▶ "Σύσταση της Επιτροπής της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με συνεκτικές υποχρεώσεις αμεροληψίας και μεθόδους υπολογισμού του κόστους για την προαγωγή του ανταγωνισμού και τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος στην ευρυζωνικότητα (2013/466/ΕΕ)", Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σεπτέμβριος 2013. Πηγή: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:32013H0466>
- ▶ "Έκθεση για τη συζήτηση σχετικά με την εφαρμογή δοκιμών συμπίεσης περιθωρίων σε δέσμες", ERG, Μάρτιος 2009. Πηγή: https://berec.europa.eu/doc/publications/2009/erg_09_07_report_on_the_discussion_of_the_application_of_margin_squeeze_tests_to_bundles.pdf
- ▶ "Έκθεση Ψηφιακής Προόδου της Ευρώπης - 2017", Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Απρίλιος 2017. Πηγή: https://ec.europa.eu/newsroom/document.cfm?doc_id=44443
- ▶ "Σύσταση της Επιτροπής της 9ης Οκτωβρίου 2014 σχετικά με σημαντικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2014/710/ΕΕ)", Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Οκτώβριος 2014. Πηγή: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014H0710&from=EN>
- ▶ "Κατευθυντήριες γραμμές του BEREC σχετικά με τη ρυθμιστική λογιστική προσέγγιση για τη δοκιμή οικονομικής αναπαραγωγιμότητας (δηλ. εκ των προτέρων δοκιμές συμπίεσης περιθωρίων για συγκεκριμένο τομέα)", BEREC, Σεπτέμβριος 2014. Πηγή: https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/download/0/4585-draft-guidance-on-regulatory-accounting-0.pdf

Ελληνικές ρυθμίσεις

- ▶ «ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4070 Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις», Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, Απρίλιος 2012. Πηγή: <http://www.et.gr/idocs->

nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wEbA_BZxkczbHdtvSoClrL85CIBV551Iq7tII9LGdkF53UIxsx942CdyqxSQYNUqAGCF0IfB9HI6qSYtMQEkEHLwnFqmgJSA5WIsluV-nRwO1oKqSe4BIOTSpEWYhszF8P8UqWbzFijLdLEujYx6QwDnl7MK0fSCBFUv1_Z2IMKFvm4ZFav1ZC

- ▶ «ΑΡΙΘ. ΑΠ.: 595/013 Ορισμός των εθνικών αγορών λιανικής των δημοσίων διαθέσιμων τηλεφωνικών υπηρεσιών που παρέχονται σε σταθερή θέση, καθορισμός επιχειρήσεων με σημαντική ισχύ στις εν λόγω αγορές και υποχρεώσεις αυτών (2ος Γύρος Ανάλυσης)»: ΕΕΤΤ, Απρίλιος 2011. Πηγή: https://www.eett.gr/opencms/export/sites/default/admin/downloads/telec/apofaseis_eett/kanonistikes_apofaseis_eett/AP595-013.pdf
- ▶ «ΑΡΙΘ. ΑΠ.: 792/07 Ορισμός Εθνικής αγοράς χονδρικής τοπικής πρόσβασης σε σταθερή θέση, καθορισμός επιχειρήσεων με σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά και υποχρεώσεις αυτών (4ος Κύκλος Ανάλυσης)», ΕΕΤΤ, Δεκέμβριος 2016. Πηγή: https://www.eett.gr/opencms/export/sites/default/admin/downloads/telec/apofaseis_eett/kanonistikes_apofaseis_eett/AP792-007.pdf
- ▶ «ΑΡΙΘ. ΑΠ.: 792/09 Ορισμός Εθνικής Αγοράς Χονδρικής Κεντρικής Πρόσβασης σε σταθερή θέση για προϊόντα μαζικής κατανάλωσης, Καθορισμός Επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην εν λόγω Αγορά και Υποχρεώσεις αυτών (4^{ος} Κύκλος Ανάλυσης)», ΕΕΤΤ, Δεκέμβριος 2016. Πηγή: https://www.eett.gr/opencms/export/sites/default/admin/downloads/telec/apofaseis_eett/kanonistikes_apofaseis_eett/AP792-009.pdf
- ▶ Αποφάσεις Διοικητικού Εφετείου Αθηνών 1105/2017 and 1106/2017 [ΟΧΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ]

EPA

- ▶ “Δημόσια διαβούλευση για τη μεθοδολογία ανάπτυξης κοστολογικών μοντέλων”, ΓΕΡΗΕΤ (Κύπρος), Φεβρουάριος 2016. Πηγή: http://www.ocecpr.org.cy/sites/default/files/ec_order_pcec-03-2016_23-02-2016_iv.pdf
- ▶ “Αρχές και μεθοδολογία της προσέγγισης ελέγχου συμπίεσης περιθωρίων (Έλεγχος Οικονομικής Αναπαραγωγιμότητας) στο Λουξεμβούργο”, ILR (Λουξεμβούργο), Ιανουάριος 2019, Πηγή: <https://assets.ilr.lu/telecom/Documents/ILRLU-1461723625-715.pdf>
- ▶ “Μεθοδολογία διεξαγωγής της δοκιμής οικονομικής αναπαραγωγιμότητας (ERT)”, AKOS (Σλοβενία), Μάιος 2016. Πηγή: https://www.akos-rs.si/files/Javna_posvetovanja/2016/5_5/AKOS-ERT-Smernice-ENG.pdf

- ▶ “ Αρχές για τη χρήση ελέγχων συμπίεσης περιθωρίων για κεντρική πρόσβαση στο δίκτυο πρόσβασης οπτικών ινών της Telenor στην Αγορά 3b (ίνα VUA)”, ΝΚΟΜ (Νορβηγία), Δεκέμβριος 2018. Πηγή:
<http://www.eftasurv.int/da/DocumentDirectAction/outputDocument?docId=4758>

- ▶ “Ανακοίνωση του Συμβουλίου της 26ης Δεκεμβρίου 2017 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των δοκιμών συμπίεσης περιθωρίου”, ΙΒΡΤ (Βέλγιο), Δεκέμβριος 2017. Πηγή:
<https://www.bipt.be/public/files/fr/22402/MS%20Guidelines%2026%20December%202017%20FR.pdf>